

Henki &

elämä

Nuuska huulesta

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

24.3.2017 ■ numero 6

Koomikko
pilkkaa
itseään

► sivu 3

Erilaisen
esikoisen
äiti

► sivut 8–9

Kirjeet
kertovat
rakkaudesta

► sivu 16

Pääkirjoitus

Tuhat ja yksi työtä

Minusta piti tulla isona kaupanhoitaja. Tuttu tati oli myymälänhoitajana kyläkaupassa, ja työ vaikutti vallan mielenkiintoiselta. Sittemmin minusta piti tulla näyttelijä tai suunnitelmassa olleiden koneistajaopintojen jälkeen työnopettaja ammattikouluun. Isä kyseli, että eikö vaikka kaupallinen ala kiinnostaisi, äitini viestintä ei ollut yhtä hienovireistä: ”Etkö voi, hyvä lapsi, keksiä mitään järkevää?”. Oli valinta lopulta järkevä tai ei, toimittajaksi päätyminen oli sattumaa. Kansanopisto sattui lähettämään tuoreelle ylioppilaalle tiedotuslinjan esitteen, ja sillä tiellä ollaan.

Keskenkasvuisten ihmisten laittaminen uravalinnan eteen on melkoista arpapeliä. Kuinka moni yhdeksäsluokkalainen kykenee oikeasti ajattelemaan elämäänsä niin pitkälle, että osaa tehdä oikeita ratkaisuja tulevaisuutensa suhteen? Kuinka moni pystyy miettimään elämäänsä kymmentä vuotta eteenpäin, viidestäkymmenestä vuodesta puhumattakaan? Se on kuitenkin teinille oletettavissa oleva työikä nykyisillä eläkemalleilla.

Työelämä muuttuu jatkuvasti. Takavuosina hankittu koulutus omaan ammattiin voi olla nykyhetkessä jo niin eilistä, että omaan työtehtäväänsä ei tulisi enää edes valituksi. Rytmissä on silti pakko pysyä, olkoonkin, että kehityksen vauhti on monella alalla ja monelle työntekijälle liian hurjaa. Liian moni putoaa työelämän kyydistä.

Viime viikolla uutisoitiin, että kirkko työllistää vaikeasti työllistyviä työttömiä – pitkäaikaistyöttömiä nuoria, yli 55-vuotiaita ja maahanmuuttajia. Kyse on Kirkko, työ ja työttömyys -työryhmän raportista, jonka mukaan kirkon tulisi etsiä ja luoda vuosina 2017–18 uusia työmahdollisuuksia peräti tuhannen uuden työpaikan verran. #1001työtä-hanketta käynnistellään aluksi Helsingissä, Tampereella ja Turussa.

Todellisuudessa kirkko on työllistäjänä monella tapaa jo nyt hyvällä tiellä. Seurakunnissa ympäri maata on väkeä työkokelussa, työharjoittelussa, työssäoppimassa, oppisopimuksella ja siviilipalveluksessa. On täysiaikaista, osa-aikaista ja osa-aikaeläkeläistä. Kirkolla on seinät leveällä ja katto korkealla – ainakin tässä asiassa.

Marjo Rönknvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannessa: Nuorten nuuskan käyttö on lisääntynyt, kun se mielletään tupakkaa vaarattomammaksi. Nuuskamalli löytyy erityisesti jääkiekkoilijoiden huulesta. Erikoistuva hammaslääkäri Kati Kainulainen on huolissaan asiasta.

Kuva: Hanna-Kaisa Hämäläinen

Tapetilla

Jesus-pussilakana tulee, oletko valmis

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

Finlayson lanseeraa uuden pussilakanan, joka on saanut innoituksen Jeesuksen käärinliinasta. Siis materiaalin kestävydestä, ei kuvioinnista. Sekä käärinliinan että lakanan valmistusmateriaali on pellava, ja kummankin kudontamalli on toimikassidos.

Finlayson lupaa että pussilakana kestää viisikymmentä vuotta, jos sitä pestään kahden viikon välein. Näinä epävarmoina ilmastomuutoksen aikoina lakanaa voisi mainostaa Kestää tuomipäivään saakka -sloganilla.

Uuden lakanan nimi on Jesus. Sehän onkin luontevaa – Tom of Finlandia seuraa Jesus of Nazareth -tuoteperhe.

Sosiaalisessa mediassa uusi brändi on saanut huomiota. Joku epäuskoinen muistuttaa, että käärinliina on ehkä vain tuhat vuotta vanha. Onhan se joka tapauksessa vanhempi kuin keskiverto suomalaisperheen liinavaatekaapin sisäl-

Käärinliina on lakanan esikuva. Ei kuvionsa vaan materiaalin puolesta

tö. Toinen ilakoi, että lauantai-illan kumppani on saattanut kadota sunnuntaiaamuun mennessä lakanoiden välistä kuin... no, antaa olla.

Raamatusta löytyisi varmaan lisääkin nimiä tuoteperheiden rakenteluun. Pilatus-käsipyyhe vessaan. Nooa-sateenvarjo, kalossit ja sadetakki. Maria-äitiysvaate- ja lastenhoitotuotesarja sekä kuntosalikortti ja lupaus päästä tehokkaasti eroon raskauskiloista.

Vapaa-ajattelijoiissa uusi tuote herättäne narkästystä. Suunnitteilla lienee Eroa lakanoista -kampanja. Alakerran isännän faneja lohduttaa se, että Lucifer-grilli on jo olemassa.

Jos Jesus-pussilakana ei vastakaan odotuksia vaan hiutuu riekaileiksi jo surkean 30 vuoden kuluttua, sen omistaja toteaa narkästysneen: Juutetaan lakana.

Taina Ristikiven tapahtumatärpit

- 1 Suomi 100 vuotta -juhla-konsertti Kuokkalan kirkossa su 2.4. Tähne olisi kyllä ihan pakko päästä. Mahtava musiikki, kauniissa ympäristössä. Varmasti mieleenpainuva kokemus ja juhlistaa itsenäistä Suomea.
- 2 Marianpäivän konsertti su 26.3. Kuokkalan kirkossa. Naiskuoro Vaput laulaa Ave Marioita. Kuorolaulu on todella kaunista ja sopii kirkkoon täydellisesti. Varmasti voimaannuttava ja kaunis kokemus.
- 3 Hiljaisuuden hetki Kaupunginkirkossa pe 12–14. Arjen ja kiireen keskellä on mahtava hiljentyä hetkeksi. Viikko on lähes päätöksessään, hiljentyminen ja pysähtyminen kainen keskellä toimii aivan varmasti.

Mihin tapahtumaan sinä tulisit? Valitse omasi sivuilta 12–15. Taina Ristikiven haastattelu sivulla 16.

Down

DOWN

Ajassa

Ihminen tarvitsee naurua paineensietokyvyn kasvattamiseen. Stand upin ajatus on, että nauru vapauttaa hengittämään vapaammin, stand up -koomikko Marko Kämäräinen sanoo.

Nauru vapauttaa hengittämään

Stand up -koomikko Marko Kämäräinen huomasi hauskuutensa, kun markkinoi opettajankoulutusta lukiolaisille. Lavalla pilkan kohteeksi joutuu useimmiten koomikko itse.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Oletko hauska mies?

Jos vertaan itseäni **Hedbergin Samiin**, niin hän on viihdyttäjä Jumalan armosta. Sami on koko ajan ekstrovertti. Hän oli luokan pelle. Olin itse hiljainen välirivin jamppa. Ikää myöten on kehittynyt jonkinlainen kirjallinen kyky, että pystyn tietämään, että tämä voisi olla hauskaa kerrottuna.

Milloin huomasit, että juttusi naurattavat?

Minulla on opettajankoulutustausta. Ei ollut teatterikokemusta, kun tulin Jyväskylän OKL:ään 1995. Eksyin draamapedagogiikan opintoihin, ja käytiin markkinoimassa opettajankoulutuslaitosta lukioissa. Sketsihahmossani oli yöpuvun housut vedetty kainaloihin saakka. Kerroin pari vitsiä englanniksi todella hitaalla ja hölmöllä kielellä, mutta se toimi. Lukiovuosina Suonenjoella onnistuin olemaan sarkastinen ja viihdyttävä teksteissä.

Miksi olet hyvä stand up -koomikko?

Komiikassa on lainalaisuuksia, vaikka juttuja ei kirjan kanssa kir-

jaiteta. Komiikka on rakentunut aina piiskaan, joka osuu itseä kohtaan. Monissa vitseissä uhri olen minä itse.

Miten paljon harjoittelet komiikkaa?

Perustyö on muistivihkon kanssa olemista. Varsinainen duuni on, että syntyykö niistä ostoslistamaisista suhurruksista joku juttu. Stand up -komiikka on puhuttua juttua. Jos se ei pomppaa toimivaksi jutuiksi kolmella kerralla yleisön edessä, niin idea on liian epäselvä tai liian vähän samaistuttava.

Voiko kenestä vain tulla koomikko?

Olisi hauska sanoa, että joo. Voiko jokaisesta karaokelaulajasta tulla laulaja? Ei. Se on kuitenkin kokeilun arvoinen juttu. On suhteellisen iso hyppy ystäväseurueen pöydästä niin, että yleisö on yleisö, etkä ole osa ryhmää. Jos olet baaripöydässä nerokas jutunkertoja, niin ei ole estettä.

Miten paljon on keikkaa?

Vaihtelee neljästäkymmenestä yhdeksäänkymmenen vuodessa. Olen opettajanhomista virkapaalla kolmannen kerran.

Heitätkö showta läheisille?

Kun on enemmän väkeä ja parhaat ystävät, niin olen tarkkailija. Voi olla häiritsevää normaalissa kanssakäymisessä, jos vitsimylly pyörii. Jos olet lämpimässä ystävyyssuhteessa sarkastinen, niin siinä käy huonosti.

Saako kirkosta ja uskonnosta revittyä huumoria?

On ollut niin löyhä suhde, ettei ole niin valtavasti sanottavaa. Ikään kuin kunnioitan kirkkoa. Minulla on aktiivitausta. Olin Suonenjoella kahtena kesänä isosena ja poika-kerhon ohjaajana.

Onko aiheita, joista et suostu vitsailemaan?

Jutun pitää olla hauska. Pitää miettiä sopisiko aihe toiseen ympäristöön. Vaikka miesten hiihtoloma-reissun saunanpukuhuonejutuksi. Silloin kaikki tietävät, että se mitä Marko sanoi, ei ole hänen oikea oma mielipiteensä. Viisas valistunut kuuli huomaan, että se oli räätelty juttu. Joskus sohauset puolustuskyvyttöntä. Silloin juttu on ollut huono.

Mitä teet, jos yleisö ei lämpene kukaan jutuillesi?

Silloin toivoo, että on hautajaisissa.

Toivoo, ettei se ollut paras juttu. Jos yksittäinen pieni juttu hyytyy, niin ei haittaa. Harvoin artistin levyllä kaikki kymmenen biisiä ovat törkeän hyviä.

Miksi stand up on juuri nyt niin suosittua?

Olemme paljon perässä ruotsalaisia. Sama tilanne oli siellä 15 vuotta sitten. Puhumattakaan briteistä ja jenkeistä. Nyt klubeille tulee tyyppejä, jotka ovat täysi-ikäiseksi ehdittyään nähneet valtavasti koomiikkaa YouTubesta. Yksi ikäpolvi elänyt niin, että suomalaisista koomiikkaa on ollut olemassa.

Miksi ihminen tarvitsee naurua?

Paineensietokyvyn kasvattamiseen. Kokeakseen, että on suurempaa kuin minä itse. Että tämä ei ole niin henki ja elämä – niin vakavaa. Stand upin ajatus on, että nauru vapauttaa hengittämään vapaammin.

Marko Kämäräisen stand up -soolo Tehdaspuhdas, puuteriton esitykset 1. huhtikuuta asti 2017 Jyväskylän Huoneteatterissa.

Seurakunnalle uudet tilat Reimarista

Jyväskylän seurakunta saa uudet toimitilat Kirkkopuiston laidalle kohoavasta Reamarin talosta. Kirkkovaltuusto päätti hankinnasta äänestyksen jälkeen luvuin 29–7 ylimääräisessä kokouksessaan 9. maaliskuuta. Kiinteistö Oy Reimarista hankitaan noin 1 600 neliömetrin hallintaan oikeuttavat osakeet.

Kauppahinta on noin 4,8 miljoonaa euroa. Myyjinä ovat Järvi-Suomen Asunnot Oy sekä Royal House Oy. Rakennustöiden on tarkoitus alkaa loppukestä.

Kauneimmilla Joululauluilla ennätystulos

Suomen Lähetysseuran Kauneimmat Joululaulut keräsi viime jouluna kaikkien aikojen ennätystuloksen, yhteensä runsaat 1 090 000 euroa. Varat käytetään unohtettujen ja heikoimmassa asemassa olevien lasten hyväksi kehityksmaissa. Summa ylittää runsaalla 50 000 eurolla aiemman ennätyksen muutaman vuoden takaa. Kaiken kaikkiaan tämä oli neljäs kerta, kun Kauneimmissa Joululauluissa päästiin yli miljoonan euron.

Mediasäätiö palkitsi Elina Hirvosen

Kirkon mediasäätiön palkinto Tampereen elokuvajuhlilla on myönnetty ohjaaja Elina Hirvosen elokuvasta *Kiehumispiste*. *Kiehumispiste* on dokumentti-elokuva, joka esittelee viihaisen ja jakautuneen Suomen eri osapuolien Odinin sotureista turvanpaikanhakijoihin – kunnioittaen ja stereotyyppia karttaen.

Tänä vuonna ensimmäistä kertaa jaetun palkinnon saajan valitsi dokumenttiohjaaja **Jean Bitar**. Palkinto on suuruudeltaan 1 500 euroa.

Valot sammuvat ilmaston puolesta

Jyväskylän seurakunta on jälleen mukana ympäristöjärjestö WWF:n Earth Hour -tempauksessa lauantaina 25. maaliskuuta. Tapahtuman aikana näytetään valomerkin ilmaston puolesta sammuttamalla turhat valot.

Valot sammuvat klo 20.30 tunnin ajaksi Kuokkalan, Palokan, Säynätsalon, Tikkakosken ja Taulumäen kirkossa.

Dramaattiset naiset Raamatussa

Laulajasisarukset Monica ja Ami Aspelund nostavat kirkkokonsertissaan esiin vuosituhansien takaiset tapahtumat, jotka vaikuttavat politiikkaan ja uskontojen välisiin suhteisiin vielä nytkin.

KAARINA HEISKANEN teksti
YLE kuva

Monica ja Ami Aspelund ovat aloittaneet musiikkialalla nuorina. Ikäeroa heillä on seitsemän vuotta.

– Emme olleet samanaikaisesti leikki- ja riitelyiässä, kun lähdin niin aikaisin pois kotoa. Ami taisi olla silloin kymmenvuotias, Monica Aspelund muistelee.

Kilpailua sisarusten välillä ei ole ollut, vaan laulajat ovat tukenet toisiaan.

– Kenelläkään ei ole monopolia Jumalan antamille lahjoille, Monica Aspelund sanoo.

Molemmat naiset ovat edustaneet Suomea Euroviisuissa. Monica kilpailukappale oli Lontoossa vuonna 1977 laulettu *Lapponia*, Ami lauloi *Fantasian* Münchenissä vuonna 1983.

– Kilpailuissa on kasvanut artistina, ne ovat tuoneet ahaa-elämyksiä. Tekemällä on pitänyt oppia.

Sisarukset uskovat, että euroviisut ovat merkinneet paljon myös suomalaiselle yleisölle, koska ihmiset vielä muistavat heidän kappaleensa.

Musiikillista yhteistyötä sisarukset ovat tehneet viimeisen 30 vuoden ajan. Tuorein yhteishanke on suunnitteilla oleva *Raamattuun* pohjaava *Saaran tyttäret* -esitys ruotsinkielisenä tv-tuotantona.

Kristinuskon on ollut perussointu sisarusten elämässä lapsuudesta lähtien. Äiti lauloi kirkkokuorossa ja oli perheen hengellinen kasvattaja. Hän vei lapset pyhäkouluun ja kirkkoon.

– Äiti kertoi, että Jeesus on meidän asianajaja, Monica Aspelund sanoo.

Kristinuskon alkoi nousta enemmän esiin Monica Aspelundin asuessa USA:ssa, jossa kristinuskon oli luonnollinen osa elämää. Helsinki Missio vuonna 1987 oli merkittävä

Monica (vas.) ja Ami Aspelundin ura on pitkä ja monipuolinen. Se on vienyt heidät euroviisulavoille, kirkkoihin ja musikaaleihin.

käännekohta. Evankelista **Billy Grahamin** puheet vaikuttivat kolmen sukupolven elämään: sisarusten, heidän äitinsä sekä Monican pojan.

– Olemme Missio Helsingin sattoa. Kristinuskon tuli henkilökohtaisemmaksi, sanoo Ami Aspelund.

– Olen jatkanut *Raamattun* tutkimista. Olen opiskellut Uppsalassa *Vanhan testamentin* kirjoja sekä heprean alkeita, Monica Aspelund kertoo.

– On kunnia-asia olla sisarusia myös kristinuskossa, hän jatkaa.

Taulumäen kirkossa kuultavaan *Saaran tyttäret* -esitykseen Monica ja Ami Aspelund ovat poimineet

Raamatusta kolmen sukupolven naisia – ei äitejä ja tyttäriä vaan anoppeja ja miniöitä. *Saaran tyttäret* on sekä konsertti että kertomus siitä, miten Israelin kansa syntyi kahdestatoista heimosta. Naiset ovat Saara, Haagar, Rebekka, Lea ja Raakel, ja sama kaipaus, nöyryytys, tuska ja onni yhdistivät heitä.

Saara synnytti Isak-pojan vanhoilla päivillään, hänen miniönsä Rebekka sai keskenään taistelevat kaksoiset Eesaun ja Jakobin, ja Jakobin vaimot Lea ja Rakel olivat sisarusia ja joutuivat kilpailemaan samasta miehestä.

– Naisen arvo mitattiin sillä, miten monta poikaa he synnyttivät, Monica Aspelund huomauttaa.

Yhteys *Raamatusta* tähän päivään lähtee Aabrahamista, jolla oli kaksi poikaa. Avioliitosta Saaran kanssa saatu Isak on juutalaisten esi-isä, Haagarin kanssa saatu Ismael taas arabikansojen.

Saaran tyttäret -konsertti Taulumäen kirkossa lauantaina 1.4. klo 18. Monica ja Ami Aspelund laulu, Jasse Varpama säestys. Konsertti on osa Sana elämään -iltaa, jossa kirjailija Juha Vähäsarja puhuu lohdutuksen Jumalasta. Vapaa pääsy.

Hengissä

Erikoinen elämä

Marian ilmestyspäivänä muistetaan enkelin ilmoitusta neitsyt Marialle: sinusta tulee Jeesuksen äiti. Joulurimuessa keskellä kevättä. Millainen päivä se on sinulle?

Tämä on iloinen sunnuntai paastonajan keskellä. Kevättä on jo ilmassa ja ensimmäisiä leskenlehtiä odotellaan. Kirkkovuodessa paastonajan värinä oleva violetti, katumuksen, odotuksen ja valmistautumisenkin väri vaihtuu hetkeksi valkoiseksi, joka on ilon ja kiitoksen, puhtaudenkin väri. Korpilahden alueiseurakunnassa vietetään perinteisesti Marianpäivänä naistenpäivää.

Mikä sinua koskettaa tässä tekstissä?

Jumalan suuret ja ihmeelliset teot. Jumala on luomansa hienosti suunnitellut ja toteuttanut. Myös ihmisen pelastamisen pahan, synnin ja kuoleman vallasta Hän on taitavasti järjestänyt.

Haluaisitko olla nainen, jolle enkeli ilmestyy kertomaan suuria uutisia?

Jos suuret uutiset olisivat hyviä, niin mikä ettei. Mutta epäilenpä, että Jumala uutisensa ilmoittaisi, vaikka olisivat huonojakin, jos Hänen suunnitelmansa niin olisi. Eipä taitaisi minulta kysellä, että haluatko kuulla vai et. Ajattelen kuitenkin, että Jumala meille

varmasti viesteejään välittäekin, vaikkemme aivan konkreettisesti enkeleitä näekään. Saamme kulkea Jumalan johdatuksessa rukouksen ja Häneltä ohjausta ja apua elämään pyytäen. Marian asenteessa on meilläkin opittavaa: ”Tapahtukoon minulle niin kuin sanoit.” Ja eiköhän tämä elämä jo itsessään ole yhtä suurta, ja hyväkin, uutista – pieniä ihmeitä, jotka ovatkin oikeasti isoja.

Pitäisikö Mariasta puhua enemmän ja useammin?

Kyllä Mariasta ja hänen vaiheistaan voi monesti puhuakin. Maria on kunnioitettava ja monella tavalla esimerkillinenkin.

Mitä sanottavaa Marialla voisi olla meille kasvattajina?

Ainakin vahvistaa meitä luottamuksessa Jumalan lupauksiin. Ja huolenpitoonkin. Liiallisen ja turhan huolen ja huolehtimisen voisi kasvattajakin ehkä jättää vähemmälle. Kaikki kun ei, onneksi, ole kasvattajan varassa. Kasteessa liityttään Kristukseen – otsaan ja rintaan piirretty risti Jeesuksen merkinä, seuraa kastettua koko elämän ajan. Saamme luottaa, että kaste kantaa.

Millainen kuva sinulle piirtyy Mariasta Raamattun kertomusten valossa?

Luuk. 1: 39–45

Muutaman päivän kuluttua Maria lähti matkaan ja kiiruhti Juudean vuoriseudulla olevaan kaupunkiin. Hän meni Sakariaan taloon ja tervehti Elisabetia. Kun Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, hypähti lapsi hänen kohdussaan ja hän täyttyi Pyhällä Hengellä. Hän huusi kovalla äänellä ja sanoi: ”Siunattu olet sinä, naisista siunatuin, ja siunattu sinun kohtusi hedelmäl! Kuinka minä saan sen kunnian, että Herrani äiti tulee minun luokseni? Samalla hetkellä kun tervehdyksesi tuli korviini, lapsi hypähti riemusta kohdussani. Autuas sinä, joka uskoit! Herran sinulle antama lupaus on täyttyvä!”

Marianpäivänä 26.3. klo 10 Korpilahden messussa saarnaa pastori Ritva Tuominen. Messun jälkeen lounas ja kahvit sekä Naisten päivä, jossa puhuvat Riitta Lemmetyinen ja Marianne Jansson.

Määrätietoinen ja vahva, herkkä ja hauras. Hän suostui erikoiseen elämään ja erityisiin haasteisiin joutuen kokemaan monenlaista vaihetta ja tunnetta. Vaati varmasti rohkeuttakin heittäytyä tuohon tehtävään. Siinä hän selvisi Jumalan avulla. Meilläkin on

omat tehtävämme, joihin Jumala meitä kutsuu. Lutherin opetuksessa arkinen kutsu-mustyö – se paikka, joka kullakin elämässään on – on se, jossa ihminen täyttää omaa velvollisuuttaan Jumalan edessä. Suuri tehtävämme voi siis olla yllättäväkin lähellä.

Evankelioimalla keskipisteeksi

PETRI KANANEN teksti
JANI LAUKKANEN kuva

Vaikka kirkot ovat usein keskellä kaupunkia tai sen asuinalueita, niin silti kirkko ei ole kaupunkilaisen keskustelun keskipisteessä. Mitä kirkosta saataisiin pääpuheenaihe? **Teemu Laajasalo** tulee purkamaan tätä vyyhteä Jyväskylään Aina on toivoa -luentosarjan tilaisuuteen. Aiheena on Kirkko kaupungin äänenä.

Laajasalo toimii Helsingissä Kallion seurakunnan kirkkoherrana ja Helsingin seurakuntayhtymän johtajana. Kansan parissa hän on tunnettu myös esimerkiksi televisio-ohjelmista *YleLeaks* sekä *Hyvät ja huonot uutiset*.

– Jos helsinkiläisiä pyytää piirtämään Kallion kaupunginosan, niin yhdeksän kymmenestä piirtää pa-

perille johonkin kohtaan kirkon. Luulen, että sama juttu on myös Jyväskylässä.

Mutta kirkko ei ole kuitenkaan ihmisten pääpuheenaihe.

Laajasalon mielestä kirkon pitää avata nykyistä rohkeammin keskusteluja, eikä vain vastata niihin. – Kirkon pitää tehdä avauksia ja sitä kautta nousta puheenaiheeksi. Sekään ei ole itseisarvo, vaan se että aidosti välitämme ihmisistä, olemme kiinnostuneita heistä ja olemme heidän kanssaan yhdessä. Puheenaiheeksi tuleminen seuraa sitä.

Puheenaiheena oleminen ei liity hyviin töihin. Kirkon olemassaolon oikeutus on Laajasalon mielestä laajentuminen eli evankeliumin vieminen kaikille kansoille

kastamalla ja opettamalla.

– Tämä on tavallaan juu. Me ei voida lähtökohtaisesti ajatella, että ollaan tässä vaan. Että hyvin menee. Meillä on sisäänrakennettuna missionaarisuus. Tässä pitäisi olla jatkuvasti kiinnostunut seurakun-

” Kirkon pitää tehdä avauksia ja sitä kautta nousta puheenaiheeksi.

nan kasvusta.

Onko kirkon ääni piispojen ja kirkolliskokouksen? Laajasalon mielestä piispojen pitää tulla puheeseen, mutta paras tapa, että yksittäiset kristityt toimisivat kirkon äänenä. Sekalaista seurakuntaa palvelevat parhaiten mahdollisim-

man moninaiset kasvot.

– Vaikka muskarin vetäjän, kuoron ohjaajan tai ystäväpiirin tutun kasvot. Jos ne ovat samalla Kristuksen kasvot, niin ne kertovat seurakunnan työstä. Kun sanotaan tässäkin tapauksessa evankeliumia.

– Tämä on kauhean vaikea laji. Minä ainakin kompastelen. Korpilahden kirkossa on hyvä tajuta, että kasvu ei voi olla valintakysymys vaan olemassaolon tapa.

Laajasalo sanoo lähtevänsä Jyväskylän keskustelutilaisuuden jälkeen tytyväisenä kotimatalle, jos yleisö

on voimaantunut, rohkaistunut, saanut toivorikasta tunnelmaa ja on ylpeä omasta seurakunnastaan.

– Jyväskylän seurakunta on maan suurin. Siellä tapahtuu hienoja asioita. Se on myös symboli suurena seurakuntana.

Kirkko kaupungin äänenä -keskustelutilaisuus Jyväskylän kaupungintalon valtuustosalissa 3.4. klo 17–19. Keskustelijoina Kallion kirkkoherra, Helsingin seurakuntayhtymän johtaja Teemu Laajasalo ja yliopistopappi Kimmo Nieminen. Keskustelutilaisuus on osa Aina on toivoa -tapahtumasarjaa.

Kolumni

Yhä useampi nuori arvostaa raittiutta

Nuorten päihteiden käyttö huolestuttaa monia aikuisia ja yhteiskunnassa yleensäkin. Useiden tutkimusten osoittama tosiasia kuitenkin on, että 20 viime vuoden aikana nuorten juomatavat ovat siistiytyneet huomattavasti. Raittiita nuoria on entistä enemmän ja humalajuominen on harvinaistunut. Kuitenkin noin neljännestä 15–16 -vuotiaista pojista ja viidennes tytöistä on ollut humalassa viimeksi kuluneen kuukauden aikana. Tämän ikäisten kerralla juomat alkoholimäärät ovat Suomessa selvästi suuremmat kuin Euroopassa keskimäärin. Näin siitä huolimatta, että raittiiden nuorten osuus on lisääntynyt meillä nopeammin kuin muualla Euroopassa.

Myös nuorten tupakointi on 2000-luvulla vähentynyt samaan tahtiin aikuisten kanssa. Etenkin poikien nuuskakokeilut ovat tänä aikana kuitenkin lisääntyneet ja uutuustuote sähkösavuke on päässyt nuorten suosioon.

Tutkimustulokset viittaavat siihen, että päihteiden saatavuuden vaikeutuminen on yhteydessä niiden käytön vähenemiseen nuorten keskuudessa. Toinen selittävä tekijä näyttää olevan muutokset ajankäytössä – sujuuhan vaikkapa somettaminen parhaiten selvänä.

Nuorten asenteetkin ovat muuttuneet ja suhtautuminen humalajuomiseen on kiristynyt. Sitä vastoin nuoret näkevät entistä vähemmän riskejä pienten alkoholimäärien säännöllisessä nauttimisessa ja kannabiksen käytössä. Usein arvellaankin, että alkoholin käyttö olisi korvautunut huumeilla, erityisesti kannabiksella. Tutkimustieto ei kuitenkaan tue tätä käsitystä: ainakaan alaikäisten kannabiksen käyttö ei ole muuttunut 20 viime vuoden aikana.

Koska asenteet ovat osin lieventyneet, tutkittuun tietoon perustuva päihdevalistus on erityisen tärkeää. Näin siksi, että riskien vähättely voi laskea kynnystä käytön aloittamiseen. Vaikka yhä useammat nuoret ovat raittiita ja voivat siksi entistä paremmin, on syytä muistaa, että on myös nuoria, joille päihteet ovat vakava, koko tulevaisuutta uhkaava ongelma. Heidän syrjäytymisensä estämisen tulisi olla kaikkien aikuisten yhteinen tavoite.

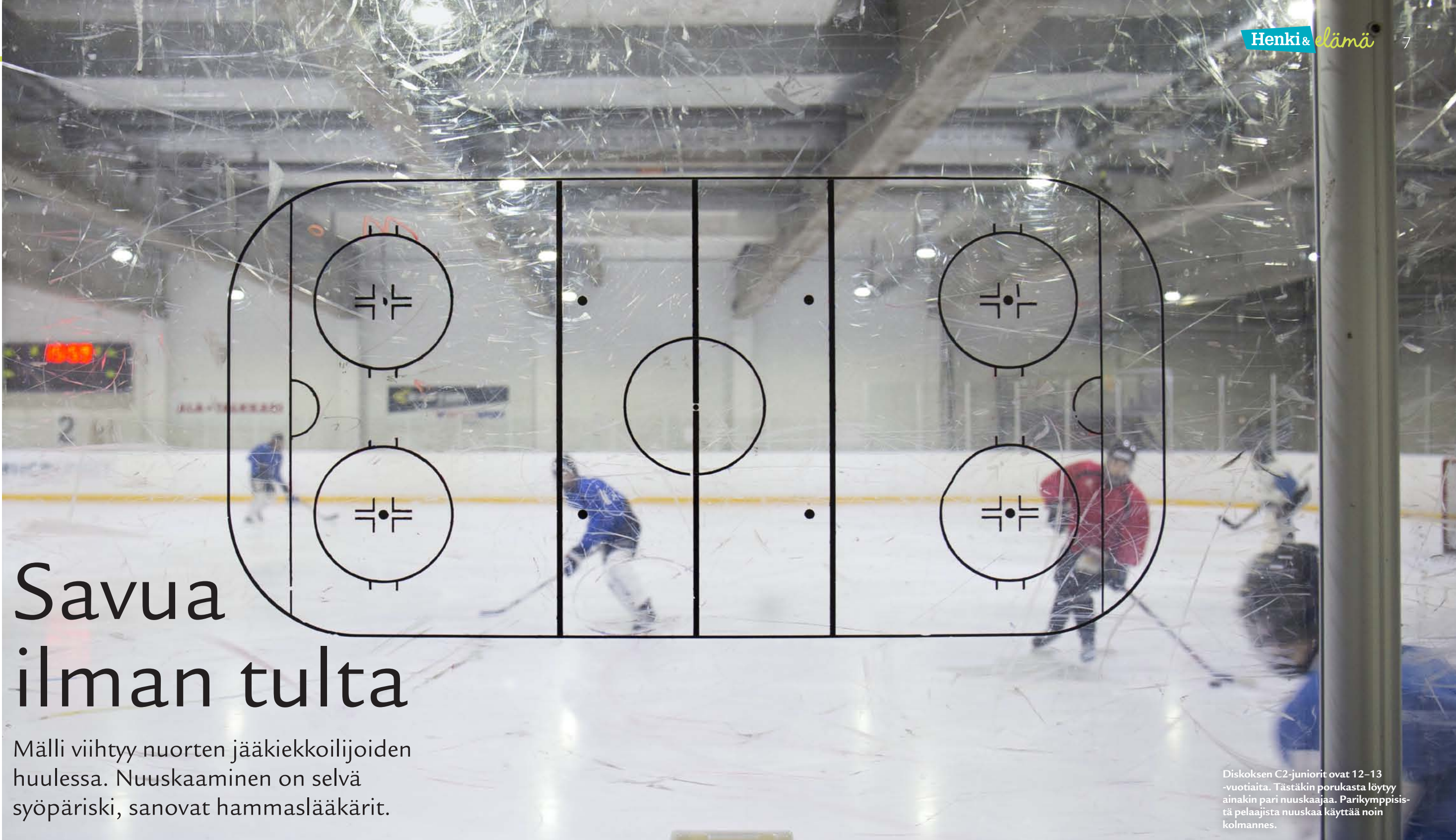
Kirsimarja Raitasalo
Erikoistutkija
Terveiden ja
hyvinvoinnin laitos

Tänään rukoilen

Iloitsen keväästä

Kiitos auringonpaisteesta, kuralätäköistä, linnunlaulusta, pitenevistä päivistä. Ihanaa, että kevät on taas täällä.

Nainen, 23

Savua ilman tulta

Malli viihtyy nuorten jääkiekkoilijoiden huudessa. Nuuskaaminen on selvä syöpäriski, sanovat hammaslääkärit.

Diskoksen C2-juniorit ovat 12–13 -vuotiaita. Tästäkin porukasta löytyy ainakin pari nuuskaajaa. Parikymppistä pelaajista nuuskaa käyttää noin kolmannes.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Aurinko paistaa Hippoksella ja sulamisvedet lirisevät keväisesti pihamaalla. Kaksi nuorta nojailee iloisena jääkiekkoilijoiden harjoitushallin ovella. Diskoksen C2-junioriden harjoitukset ovat kohta alkamassa. Joukkueen pelaajat ovat 12–13-vuotiaita.

Jesse (nimi muutettu) on käyttänyt nuuskaa jo vuoden ajan.

– Nikotiini on vähän sellainen, että kun kerran kokeilee, niin se on siinä.

Jessen mielestä nuuskan käyttö oli ”ihan hienoo” ensimmäisen kuukauden ajan. Sitten siitä tuli tapa.

– Jos pääsisin nikotiinista eroon, niin jättäisin nuuskankin pois.

Nuuskan hankkiminen ei ole mikään ongelma.

– Sitä saa melkein mistä vain. Kavereilla on aina myydä.

Tupakkaa Jesse ei polta, koska se haisee pahalle ja pilaa keuhkot. Kuntokin loppuisi kaukalossa kesken.

Jesse ei käytä nuuskaa harjoitusten aikana, joskus kylläkin ennen treenejä. Vapaaajalla nuuska maistuu.

Jesse tietää, että joukkueessa nuuskaa käyttää pari muutakin. Kovin yleistä se ei kuitenkaan vielä ole. Nuuska tulee hänen

mielestään kuvioihin, kun pelaajat täyttävät 16 vuotta.

Jessen joukkuekaveri **Aleksi Piipponen** ei käytä nuuskaa.

– En halua pilata mun elämää, että siihen jäisi koukkuun.

Aleksilla on nuuskattomuuteen toinenkin syy.

– Mun äiti on vielä hammaslääkäri, niin ei viitti.

Diskoksen C2-junioriden, myös Jessen ja Aleksin, vastuuvaimentaja **Riku Saikkonen** valmistautuu harjoitushallilla joukkueensa harjoituksiin. Hän ei ole vielä puhunut valmennettavilleen nuuskan vaaroista.

– Pojat on sen ikäisiä, ettei ole vielä hirveästi tarvinnut puhua. Ei ole näyttänyt, että siitä pitäisi hirveästi huolestua.

” Kyllä se on tässä kulttuurissa ollut vuosikymmenet.

Saikkonen kuitenkin uumoilee, että tilanne on parin vuoden päästä toinen.

– Kyllä se on tässä kulttuurissa ollut vuosikymmenet. En tiedä, mistä juontaa juurensa.

Saikkonen on sitä mieltä, että kaikki, mikä ei vaikuta terveyteen myönteisesti, kannattaisi jättää pois. Myös nuuska.

– Kyllä tämä on profiloitunut jääkiekkoon. Huippupelaajat ja heidän antamansa malli on aika isossa roolissa. Pitäisi lähteä ihan huipulta, jos nähdään, että tämä on ongelma.

JYP junioreiden valmennuspäällikkö **Mikko Palsola** on vakuuttunut, että hänen valmennettavansa käyttävät nuuskaa. Erityisesti 16–18-vuotiaat B-junnut.

– En epäile yhtään. Hallilla ja ympäristössä ja pelireissuilla se ei näy. Seuran puitteissa on ehdoton kieltö. Jos jää kiinni, niin seuraa rangaistus. Siviilipuolella asiaan ei pystytäkään vaikuttamaan.

Palsola kertoo valmennettavilleen nuuskan ja muiden päihteiden vaaroista. Alaikäisten kohdalla vaihtoehtona on myös vanhemmille kertominen. Palsola korostaa kuitenkin perheiden roolia.

– Olen useamman lapsen isä. Perheiden pitää huolehtia omista asioista, Mikko Palsola toteaa.

JYP A-junioreiden valmennuspäällikön **Lauri Merikiven** pelaajat ovat 18–22-vuotiaita. Hänen mielestään nuuskaaminen näkyy nykyään huomattavasti aikaisempaa vähemmän halliympäristössä.

– A-junioreista 30–40 prosenttia käyttää nuuskaa.

Merikiven mielestä jääkiekossa lajin vaatimus nousee koko ajan. Nuorilta vaaditaan paljon.

– Tuntuu, että nuorten urheilijoiden elämänhallinta, suhtautuminen urheilemiseen ja ammattimaiseen toimintaan on parantunut koko ajan.

” Viesti on, että nuuskan käyttö on tyhmää. Se on jääkiekkoliiton ja seurojen viesti.

Millaista viestiä Merikivi haluaa antaa pelaajille?

– Viesti on, että nuuskan käyttö on tyhmää. Se on jääkiekkoliiton ja seurojen viesti, Merikivi sanoo.

Merikivi tiedostaa, että A-juniorit ovat jo aikamoisia esikuvia heitä nuoremmille pelaajille.

– He eivät sitä itsekään aivan ymmärrä. Kyllä siihen kuuluu tietynlainen vastuu, miten käyttäydytään ja miten toimitaan.

Nuuskan käyttö näkyy suussa. Erikoistuva hammaslääkäri **Kati Kainulainen** toimii Jyväskylän suun terveydenhuollossa. Hän nostaa empimättä urheilijoista juuri jääkiekkoilijat nuuskan käyttäjiksi.

– Onkohan se heillä tällainen ryhmäjuttu? Kainulaisen kokemuksen mukaan jääkiekkoilijat ajattelevat nuuskan käytön olevan tupakointia turvallisempaa. Sitä se ei kuitenkaan ole.

– Nikotiinin määrä, mitä nuuskasta saadaan, on paljon isompi ja se säilyy kauemmin elimistössä kuin tupakasta saatuna. Se huonontaa suorituskykyäkin.

Hammaslääkäri näkee nuuskan käytön ensimmäisenä hampaiden värjäytymisenä ja ikenien vetäytymisenä. Vetäytyneen ikenen kohdalta hammas reikiintyy helposti. Nuuskaajien suu haisee pahalle ja suuhun voi tulla sieni-infektio.

Nuuska muuttaa myös limakalvon helposti karheaksi norsunihoksi.

– Karhea kohta aiheuttaa ongelmia. Nuuskassa on parikymmentä syöpäriskiä aiheuttavaa ainetta. Nuuska on ihan selvä syövä riskitekijä niin kuin tupakka.

Onko nuuskan käytöstä oltava huolisaa?

– On. Nuuskan käyttö on lisääntynyt, kun mielletään, että se on turvallisempaa kuin tupakka. Kyllä se itse asiassa on vaarallisempaa.

Tiesitkö?

Nuuska: Urheilijoiden suosiossa

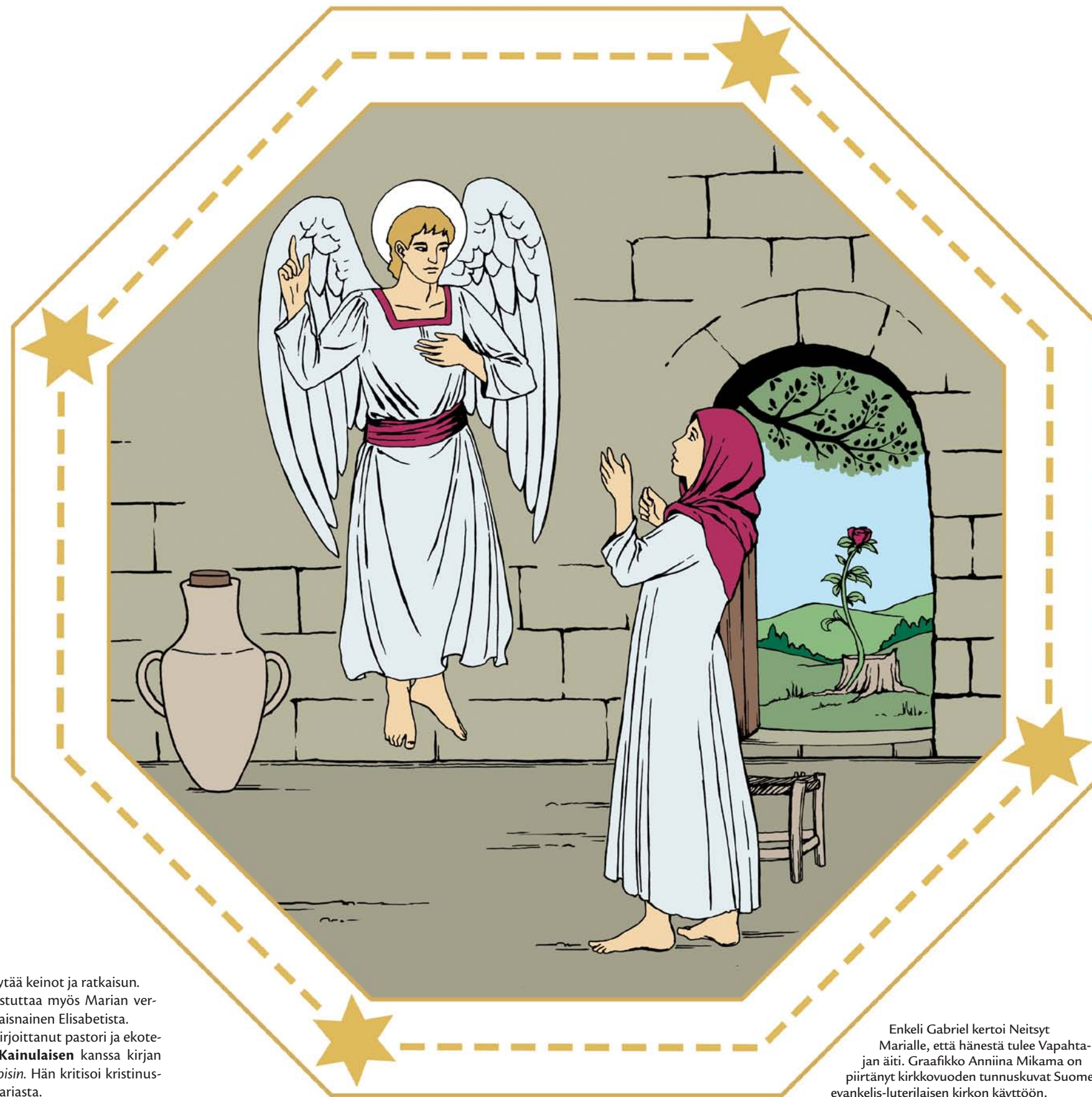
- Myynti Suomessa kiellettyä vuodesta 1995.
- Nuorten nuuskan käyttö on yleistynyt viime vuosina.
- Vuonna 2015 nuuskaa kokeilleita oli 12-vuotiaista pojista yksi prosentti, 14-vuotiaista 14 prosenttia, 16-vuotiaista 32 prosenttia ja 18-vuotiaista 47 prosenttia.
- Ammattiin opiskelevista pojista 13 prosenttia käyttää nuuskaa, lukiossa 9 prosenttia
- Liikunta- tai urheiluseuraan kuuluvien nuorten nuuskan käyttö on kuitenkin selvästi yleisempää kuin muilla nuorilla. Tupakkaa poltetaan sen sijaan muita nuoria vähemmän.
- Jääkiekkojunnut kokevat nuuskan samalla haitattomaksi ja haitalliseksi.

Lähteet:

Sanna-Mari Salomäki ja Johanna Tuisku: Nuuska nuorten maailmassa julkaisu 2013. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos <https://www.thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/tupakka/tupakatuotteet-ja-sahkosavuke/nuuska>

Nainen, joka ei vähästä hätkähtänyt

Rosoinen ja arkinen äiti, joka joutui kestämään poikansa ympärillä pyörivän huhumyllyn. Jumalansynnyttäjä, jolta pyydetään esirukouksia. Ilman Mariaa ei voi uskoa Jumalaan. Kristillisten kirkkokuntien Maria-käsitykset vaihtelevat.

Enkeli Gabriel kertoi Neitsyt Marialle, että hänestä tulee Vapahtajan äiti. Graafikko Anniina Mikama on piirtänyt kirkkovuoden tunnuskuvat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon käyttöön.

KAARINA HEISKANEN
teksti

Esikoispoika pyörii oudoissa porukoissa. Huhut kiertävät. Äiti lähtee ottamaan selkoa pojan tekemisistä. Vastaanotto ei ole kannustava.

– Kuka olet? Minun äitini ja sisareni ja veljeni ovat nyt täällä, poika sanoo suuren väkijoukon kuullen.

Tutkija ja Männistön kirkkoherra **Aulikki Mäkinen** pitää tapahtumaa satuttavana hetkenä Jeesuksen äidin Marian elämässä.

– Maria kuulee huhuja, joiden mukaan hänen pojallaan on mielenterveysongelmia, näin minä sen raamatunkohdan luen. Poika pitää julkisesti perhettään toisarvoisena. Sen on täytynyt olla kova pala. Uskon, että tarinalla on historialliset juuret, muuten sitä ei olisi *Raamattuun* kirjoitettu.

Mäkinen toteaa, että luterilaisessa kirkossa Maria on esikuva ja kanssakulkija. Häneltä ei pyydetä esirukouksia eikä häntä nosteta jalustalle. Esillä häntä kyllä saisi pitää, samoin kuin muitakin *Raamatun* naisia.

Maria oli Jeesuksen syntyessä nuori, ja avioton lapsi oli häpeällinen siinä yhteisössä.

– Kristillisessä ajattelussa on paljon ideoita, ja avioliitolla on iso merkitys. Maria ei täytä ideoita, ja hänen täytyi kestää ihmisten hylkiminen, eikä suhde Joosefiin ollut niistä lähtökohdista helppo.

Hän oli muiden silmissä epäonnistuneen pojan äiti.

– Se on Marian iso anti kasvattajille. Varmaan hän olisi toivonut, että pojasta olisi tullut puuseppä kotikylään. Unelma lapsenlapsistaakaan ei toteutunut, paitsi ehkä Jeesuksen.

” Keskeistä on kertomus naisesta, joka kulkee kipeän tien ja luottaa Jumalaan. Se on ihme.

suksen sisarusten perheissä.

Luterilainen kirkko lukee *Raamattunsa* niin, että Jeesukselle syntyi biologisia sisaruskuksia.

– Se ei ole keskeinen kysymys. Keskeistä on kertomus naisesta, joka kulkee kipeän tien ja luottaa Jumalaan. Se on ihme.

Jos Aulikki Mäkinen pitäisi tuunata Maria kuosiin, joka koskettaa tämän päivän ihmistä, se olisi helppoa.

– Maria ei hätkähdä. Nuorena hän saa ylättävän tehtävän, johon hän ei ole valmistunut. Elämä tuo yllätyksiä, joista pitää

selvitä. Maria löytää keinot ja ratkaisun.

Mäkinen muistuttaa myös Marian vertaistuesta, sukulaisnainen Elisabetista.

Mäkinen on kirjoittanut pastori ja ekoteologi **Pauliina Kainulaisen** kanssa kirjan *Näen Jumalan toisin*. Hän kritisoi kristinuskon tulkintaa Mariasta.

– Mariasta on tehty nöyryyden ja suostuvaisuuden esikuva, ja naisen osa kirkossa on olla nöyryä. Hän ei saa kapinoida. Tulkinta on naisen asemalle kirkossa tuhoisa.

Mäkinen mukaan Marialla on erilainen rooli niissä kirkkokunnissa, joissa on papiston selibaatti ja luostarilaitos. Mariasta on saattanut tulla eeterinen hahmo, joka on menettänyt inhimillisen luontonsa ja särönsä.

– Onkohan sen kuvan luominen ollut tarkoitushakuista? Juurevan luterilaisuuden antina voisi olla nostaa Marian rosoinen ja inhimillinen puoli paremmin esille.

Neitsyt Maria on Jumalansynnyttäjä ja ainainen neitsyt, opettaa ortodoksinen kirkko.

– Häntä ei palvota, niin ei kuin muitakaan pyhiä. Häntä kunnioitetaan. Häntä ei rukoilla, mutta häneltä voi pyytää esirukousta. Vain Jumalaa palvotaan ja rukoillaan, korostaa uskonnonopettaja **Sirpa Autio**.

Autio tuntee sekä luterilaisen että ortodoksisen kirkon opin Mariasta, sillä hän kääntyi ortodoksiksi opiskellessaan luterilaista kirkkomusiikkia.

– Maria on esikuva nöyryydestä ja kuulaisuudesta Jumalalle. Ilman hänen suostumustaan meillä ei olisi Kristusta eikä kristinuskua. Maria ei ollut tärkeä vain sillä hetkellä kun Kristus syntyi. Häntä ei voi unohtaa vielä nytkään.

Marian elämäankaari ei noudattanut stereotyyppistä lapsi – nuori tyttö – vaimo ja äiti –kulkua. Hän syntyi iäkkäille Annalle ja Joakimille, jotka olivat luvanneet pyhittää lapsen Jumalalle. He veivät hänet noin nelivuotiaana temppeliin kasvatettavaksi.

– Kun hän kasvoi temppelistä ulos, hänelle täytyy löytää mies, joka huolehtisi hänestä. Tehtävään valikoitui Joosef.

– Neitsyt Maria oli itsenäinen nainen, joka joutui kantamaan elämänsä toisella tavalla kuin muut.

Myös hänen kärsimyksensä lapsensa menettävänä äitinä on helppo eläytyä. Ortodoksisen kirkon mukaan Jeesuksella ei ollut biologisia sisaruskuksia. *Raamatussa* puhutaan veljistä ja sisarista, mutta sen ajan

ja alueen kielimaailmassa ilmaisu tarkoitti myös serkkuja ja ystäviä.

– Minkä muun takia Jeesus olisi ristillä sanonut opetuslapselleen Johannekselle: poika, katso äitisi, ja Marialle: äiti katso poikasi, Autio perustele.

Ortodoksissa kirkossa Neitsyt Marialle on omistettu neljä juhlaa 12 suuren juhlan joukossa. Kirkkovuoden alussa syyskuussa on Neitsyt Marian syntymäjuhla. Temppeliinkäymisen juhla on marraskuussa, Neitsyt Marian ilmestyspäivä maaliskuussa ja kuolonuneen nukkumisen päivä elokuussa. Neitsyt Maria näkyy myös kirkkoarkkitehtuurissa

– Esimerkiksi kirkkosalissa ikonostaasin keskellä olevien kuninkaanovien vasemmalta puolella on aina Neitsyt Marian ja oikealta puolella Kristuksen ikoni.

Neitsyt Maria on Jumalan äiti ja kaikkien ihmisten äiti, sanoo katolisen Pyhän Olavin seurakunnan jäsen **Märta Lahdelma**.

– Ilman Mariaa ei voi uskoa Jumalaan, sillä hänen kauttaan Herramme tuli maailmaan. Kunnioitamme häntä taivaallisena äitinämme. On tärkeää, että meillä on yhteys häneen.

Katolisen kirkon mukaan Jeesus oli Marian ainoa poika. *Raamatussa* puhutaan siskoista ja veljistä, mutta ilmaisu tarkoittaa serkkuja.

” Meidän pitäisi kysyä, mitä Maria tekisi meidän tilanteessamme.

Maria on rauhan kuningatar. Katoliset rukoulevat häntä, jotta rauha kasvaisi ja lisääntyisi maailmassa. Pyhä Maria on esimerkki naisille. – Meidän pitäisi kysyä, mitä Maria tekisi meidän tilanteessamme. Se auttaa meitä löytämään oikean tavan toimia, Lahdelma sanoo.

Aamunkoiton portin Madonna on suosittu pyhiinvaelluskohde katolisessa Vilnassa. Maalausta kunnioittavat niin katoliset kuin ortodoksit. (Kuva Kaarina Heiskanen)

Älä itke minua äitini -ikonin nimitys on peräisin Suurena lauontaina laulettavista kirkkoveisuista, joissa kuollut Kristus lohduttaa ”salaisesti” surevaa äitiään. (Kuva Suomen ortodoksinen kirkko)

Hän uskoo, että maan päällä eläessään Maria oli hiljainen, huomaavainen ja auttavainen. Hän tiesi aina, mitä hänen tapaamansa ihmiset tarvitsevat, ja auttoi heitä. Äitinä hän oli ymmärtäväinen ja kärsivällinen.

– Minulla on viisi lasta, ja minä suutahdin heille helposti. Ajattelin usein, millainen äiti Maria olisi heille. Arvelin, että hänellä oli helpompaa, kun hänen lapsensa oli Jeesus, mutta tulihan heillekin vaikeuksia.

Lahdelman mukaan Maria-ilmestyksiä on ollut viimeisen kahdensadan vuoden ajan enemmän kuin sitä edeltävänä aikana yhteensä. Neitsyt Maria kommunikoi esimerkiksi itkevien patsaiden ja maalauksien kautta. Se kertoo, että hän elää kärsivien ja vaarassa olevien ihmisten rinnalla.

– Olen käynyt paikoissa, joissa tällaisista tapauksista on kerrottu, esimerkiksi Transylvaniassa. Itse en ole nähnyt itkevää patsasta.

Lahdelma näkee, että Neitsyt Maria on auttanut häntä koko elämän ajan.

► **Marianpäivän messu** su 26.3. klo 18 Taulumäen kirkossa. Luterilaisuuden sydänäänä – reformaation merkivuoden messu Isä meidän -rukouksen äärellä, saarna kirkkoherra Aulikki Mäkinen, Palola, Hassinen, Jyväskylän Naislaulajat. Iltafree.

JYVÄSKYLÄN YKKÖSAPTEEKKI

Seppälän Citymarket

Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18

www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

JUHLAKIERTUE 2017

EXIT 30-VUOTTA ASKELEITA

1.10. JYVÄSKYLÄ
Klo 19.00 Paviljonki

27.9. HELSINKI | 28.9. TAMPERE
29.9. SEINÄJOKI | 30.9. OULU

LIPUT 30 € (sis. palvelu-palkkion)

www.ohjelmakristalli.com

Laatukivet kohtuuhintaan

www.HautakiviHalvemmalla.fi

OJALA 2425 €
VEIKKANEN 156 €
KALLIO 1195 €
KALLIO 510 €
OJALA 960 €

Puh: 045 109 1809 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmalla.fi

TA SA US

Auta konfliktialueiden naisia saamaan äänensä kuuluviin.

tasaus.fi

Keräyslupa: Manner-Suomi RA/2016/517
Alovennassa ALR 2016/6024

SUOMEN 1859 LÄHETYSSEURA

Meena Khan

Hyvä ilmoittaja ja kuntavaaliehdokas!

Haluatko näkyvyyttä paikallislehdessä?

Henki & elämä -lehden ilmoitusmyynti:

Pirjo Teva **040 680 4057**
pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA

Mikko Piironen ja Merja Luukkonen ovat kiertäneet Suomea Nukketeatteri Sananjalan kanssa jo yli kymmenen vuoden ajan. Martti Lutherin ajatuksiin pohjautuva Eka vai vika on teatterin yhdeksän nukkenäytelmä, joka puhuttelee kaiken ikäisiä.

Lutherin ajatuksia tutuksi lastenkielellä

Nukketeatteri Sananjalan uudessa nukkenäytelmässä seikkailee reformaation merkivuoden kunniaksi Martti Luther. Eka vai vika -esitys puhuu toisten kunnioittamisesta ja anteeksi antamisen vaikeudesta.

SIRPA KOIVISTO teksti
LARS KASTILAN kuva

Reformaation merkivuonna on mahdollisuus tutustua **Martti Lutherin** ajatuksiin monenlaisissa merkeissä. Mutta mitä yhteistä mahtaa olla Lutherilla ja Kata-kannalla?

Se selviää Nukketeatteri Sananjalan näytelmässä *Eka vai vika*, jolla nukketeatteri juhlistaa reformaation merkivuotta.

Sananjalan perustajan **Merja Luukkosen** mukaan Luther taipuu hyvin nukketeatterin ohjelmistoon, olihan Lutherissa kertomusten mukaan myös leikkisiä ja humoristinen puolensa.

Eka vai vika -esityksessä tuodaan esille Lutherin ajatuksia toisten kunnioittamisesta, anteeksi antamisesta ja pyytamisestä sekä *Raamatun* lukemisesta ja kuulemisesta omalla kielellä.

– Mikä olisi sen parempi kieli kertoa Lutherin ajatuksista kuin nukketeatteri, jota niin lasten kuin aikuistenkin on helppo ymmärtää, Luukkonen sanoo.

Esitys sisältää raamatunkertomukset *Kuka on suurin* ja *Armoton palvelija*, joissa puhutaan toisten kunnioittamisesta ja anteeksi antamisen vaikeudesta.

– Yksi keskeinen Lutherin ajatus oli, että jokainen meistä on arvokas ja tärkeä juuri sellaisena kuin

on. Tähän viittaa myös esityksen nimi. Ei ole ensimmäistä tai viimeistä, vaan me kaikki olemme samanarvoisia, Luukkonen toteaa.

Luther seikkailee näytelmässä yhdessä Kata-kanan kanssa.

”Mikä olisi sen parempi kieli kertoa Lutherin ajatuksista kuin nukketeatteri, jota niin lasten kuin aikuistenkin on helppo ymmärtää.

– Leikin varjolla Lutherin ajatukset tulevat vahvasti esille, ja Kata-kanan mukana olo tekee esityksestä sellaisen, että pienimmätkin lapset jaksavat seurata näytelmän loppuun.

Kansan Raamattuseuran Nukketeatteri Sananjalalla on kiertänyt Suomea jo yli kymmenen vuotta. Teatterin synty liittyy vahvasti vuoden 2004 lopussa tapahtuneeseen Asian tsunamikatastrofiin, joka kosketi monia suomalaisia.

– Silloin nousi ajatus nukketeatteriesityksestä, joka auttaisi lapsia surun ja ikävän käsitlemisessä, Luukkonen kertoo.

Vuosien varrella nukketeatteri on tavoittanut esityksillään tuhan-

sia lapsia ja aikuisia. *Eka vai vika* on teatterin yhdeksäs nukkenäytelmä. Esityskertoja Merja Luukkokselle ja hänen työparilleen **Mikko Piironelle** kertyy vuodessa keskimäärin 150–160.

Nukketeatterin esitykset on suunnattu lapsille ja varhaisnuorille, mutta ne puhuttelevat kaiken ikäisiä. Sananjalka käy esiintymässä myös aikuisten tilaisuuksissa ja vanhainkodeissa.

Luukkosen mukaan nukketeatteri on vahvasti tunnekieltä.

– Pienikin lapsi pystyy samastamaan tunteeseen, joka on hänelle totta. Nukkien avulla tämä onnistuu usein helpommin kuin toisten ihmisten kanssa.

Sananjalan esitykset pohjautuvat vahvasti *Raamattuun*. Monet esitykset sisältävät raamatunkertomuksen, mutta myös jonkin kehystarinan, joka liittyy lasten maailmaan.

– Haluamme tehdä laadukkaita esityksiä lasten kielellä ja kertoa lapsille, että Jeesus rakastaa heitä, Luukkonen sanoo.

Eka vai vika -nukketeatteriesitys Martti Lutherista Kuokalan kirkossa la 25.3. klo 15. Vapaa pääsy. Esityksen jälkeen jäätelötarjoilu.

99 SARI AIRAKSINEN KOTIÄITI	100 SIRPA ARPOSUO TOIMISTOSIHTTEERI	101 ÅSMUND BRATLIE LOGISTIIKAN INSINÖÖRI	102 JARNE CEDERBERG YRITTÄJÄ, OPETUS-TV:N PERUSTAJA	103 KRISTA DACHAUER SAIRAANHOITAJA AMK	104 MARJUT HAAPASAARI JUNIORI- JA NUORISOTYÖNTÉKIJÄ	105 AARRE HAUTAMAKI ERIKOISAMMATTIMIES	106 EERO HILTUNEN KM, PKO	107 TOUKO HJELT LUONNONTIETEIDEN KANDIDAATTI
108 JUUSO KAITAINEN SIT. OPSKELIJA	109 LARI KEMILAINEN YRITTÄJÄ, MEDIANOMI AMK	110 MARIA KIVIAHO VETERAANIPALVELUJEN KOORDINAATTORI, OPPISOPIMUSOPSKELIJA (LÄHIHOITAJA)	111 KIMMO KORPELA SIT. PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ	112 TOMI KUOSMANEN YLITARKASTAJA, TEOLOGIAN MAISTERI	113 JUHA KÄPYÄHO SAIRAANHOITAJA	114 KARI LAHTI KOORDINAATTORI	115 JUHANA LALLI YHTEISÖPEDAGOGIOPSKELIJA (AMK)	116 HARRI LATVALA YRITTÄJÄ
117 PRISKA LEHMUSKOSKI FILOSOFIAN MAISTERI, HENKILÖKOHTAINEN AVUSTAJA	118 VESA LEHTINEN SIT. IT-ASIAN TUNTIJA	119 KIRSTI LUUKKO SAIRAANHOITAJA	120 JENNI-JANIKKA LONNAKKO KASVATUSTIETEEN MAISTERI, LUOKANOPETTAJA	121 RAINE LONNAKKO STRUCTURAL ANALYST, DIPLOMI-INSINÖÖRI	122 MARKO LUOMALA OMAISHOITAJA	123 PETTERI MUOTKA REHTORI	124 MINNA MUSTONEN SAIRAANHOITAJA-DIAGONOSI (AMK)	125 MARKKU MAKINEN SEURAKUNTATYÖNTÉKIJÄ
126 LEEVI NAPARI OPPILOJANOHJAUKSEN LEHTORI	127 JENNY NIEMITALO OPPISOPIMUSOPSKELIJA (LÄHIHOITAJA/PÄIVÄKOTI)	128 ALVARI PALMI ASUMISIHOITAJA	129 NINA MAARIT PARTANEN KM, JÄRJESTYKSI	130 MIA PUOLIMATKA KT, OMAISHOITAJA	131 RAMI SIPIÄ PERUSKOULUN OPETTAJA	132 RAJIA SIPINEN YRITTÄJÄ	133 JARI SULKONEN SIT. SEURAKUNTATYÖNTÉKIJÄ, PROJEKTITYÖNTÉKIJÄ	134 INKERI TUUNANEN SAIRAANHOITAJA
135 MIKAEL VAINIO LINIA-AUTON KULJETTAJA	136 MARTTI VEIJANEN METSÄTALOUSYRITTÄJÄ, KIRJALLISUUS-TERAPEUTTI	137 MARIKA VISAKORPI KIRJALLISUUSYRITTÄJÄ	138 URPO LOHI SIT. RAKENNUSINSINÖÖRI, YRITTÄJÄ	139 KEIJO VARIS SIT. KAUPPATIETEIDEN TOHTORI, HALLINTOTIETEIDEN MAISTERI				

INHIMILLISEMPI OTE JYVÄSKYLÄSSÄ

Kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITIIKKAA.

Uutisia hyvässä hengessä!

Jyväskylän Pääsiäinen 2017

Su 9.4. klo 18.30 Keltinmäen kirkko VEISUIN KOHTI PÄÄSIÄISTÄ
Uspenskin Katedraalikuoro (Helsinki)
joht. Varvara Merras-Häyrynen
Yhteistyössä Jyväskylän ortodoksisen seurakunnan kanssa
Liput 15/10/5 €

Ke 12.4. klo 19 Taulumäen kirkko JYVÄSKYLÄ SINFONIAN PÄÄSIÄISKONSERTTI
Jyrki Linjama: Suomalainen Stabat Mater
J. S. Bach: Pääsiäisoratorio
Liput 26/24/12 € teatterin lippumyymälästä tai Lippu.fi: palvelumaksut + 2,50 €

La 15.4. klo 15 Taulumäen kirkko DIETRICH BUXTEHUDE: MEMBRA JESU NOSTRI
Kamarikuoro Ihmisen ääni & soitinyhtye
joht. Ulli Kontu-Korhonen
Liput 15/10/5 €

Su 16.4. klo 19 Kaupunginkirkko ELÄMÄÄ YLÖSNOUSEMUKSEN JÄLKEEN
Matti Turunen, basso & Tuomas Pyrhönen, urut (Joensuu)
Liput 15/10/5 €

Jyväskylän seurakunta
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Pitstop
Seppälä & Keljo

Henkaanvaihto alle 10 min Seppälän ja Keljon Prisman parkkipaikoissa **3.4.15.4.2017**
Ma-pe 9-17
La 9-16
Hinta **30 €**

Varaa aikasi www.pitstoppi.fi tai soita 041 3348348

KotiData

0600 95 050
1,48€/min + pvm/mpm

Autamme tietokoneasioissa. Myös asiakaskäynnit!

www.kotidata.fi

Hieronta, hupaus, jalkojenhoito, äänipurenta koko kehon hoito (voicewell-hoito)

Sirkku Lahtinen
Vöinönkatu 7 A, 2. krs
p. 0400 647 547

OSTETAAN

kuolinpesät, kaikki tyhjäksi yhdellä kertaa. Lunastamme myös asunnot ilman välityspalkkiota. Käteiskauppa.

Arve Oy / Vesku
p. 0400 629 521

Kirkko kaupungin äänenä -keskustelutilaisuus

- 3.4. klo 17–19 kaupungintalon valtuustosalissa
- Keskustelijoina kirkkoherra ja tv-kasvo Teemu Laajasalo sekä yliopistopappi Kimmo Nieminen
- Juontajana Annamajja Manninen

”Kirkko on usein fyysisesti keskellä kaupunkia, mutta samalla henkisesti hyvin reunalla. Mitä pitäisi tapahtua, että kirkko voisi olla myös henkisesti keskellä kaupunkia; olla pääpuheenaiheena, mutta toisaalta myös pääpuhujana?”

Tilaisuus on osa Aina on toivoa -tapahtumasarjaa

Järjestää: Jyväskylän seurakunta ja Jyväskylän kesäyliopisto yhteistyökumppaneinaan Jyväskylän kaupunki, Keski-Suomen elokuvakeskus, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu sekä Jyväskylä kesä.

Yhteisvastuukeräys 2017 torjuu ihmiskauppaa.

Tule kerääjäksi
www.vapaaehtoistyö.fi/jyvaskyla

Tapahumat 24.3–7.4.2017

Pääsiäisaskartelua

PÄÄSIÄISKORISTEITA KODIN KAUNISTUKSESI

■ Korpilahden iltaperhekerhossa keskiviikkona 5.4. klo 18 tutustutaan pääsiäisen sanomaan ja askarrellaan pääsiäiskoristeita kotiin.

VIRPOMAVITSOJEN TEKOA KELTINMÄESSÄ

■ Keltinmäen kirkolla kokoontuvassa Myötätuuleen-mielenvirkistysryhmässä puhutaan pääsiäiseen valmistautumisesta ja tehdään virpoma-vitsoja torstaina 6.4. klo 14–15.30.

PALOKASSA PÄÄSIÄISPAJA

■ Perheiden pääsiäispaja on Palokan kirkolla lauantaina 8.4. klo 14–16, ja sinne voi tulla liukuvasti oman aikataulun mukaan. Ilmoittautumisen 5.4. mennessä Marja-Terttu Kivelälle 040 560 9908. Ilmoittautumiset soittaen, ei tekstiiviestillä.

Musiikkia kirkoissa

MARIANPÄIVÄN KUOROKONSERTTI

■ Naiskuoro Vaput esittää muun muassa Ave Marioita Kuokkalan kirkossa 26.3. klo 16 Ulla Kotamäen johdolla. Ohjelma 10 euroa.

JYVÄSKYLÄN KEVÄT SOI HALSSILASSA

■ Riitta Lampila, laulu, ja András Szábo, piano ja urut, konsertoivat Halssilan seurakuntakeskuksessa lauantaina 25.3. klo 18. Iltamusiikin järjestävät Jyväskylän Kevät ja Lasse Nummi -seura.

UUTTA VIRTÄ VEISAAMAAN

■ Kaupunginkirkossa lauletaan virsikirjan lisävihkon virsiä torstaina 30.3. klo 19. Yhteislaulua vahvistavat Stemmina-kuoro, Pekka Björninen piano, Risto Valtasaari, urut, ja Ilpo Vuorenoja, kitara. Vapaa pääsy. ■ Vaajakosken kirkossa lauletaan virsikirjan lisävihkon virsiä Valoa-yhtyeen ja Maria Salmelan sekä bändin johdolla sunnuntaina 2.4. klo 16.

AMI JA MONICA ASPELUND TAULUMÄELLÄ

■ Ami ja Monica Aspelund esittävät Saaran tyttäret -konsertin Taulumäen kirkon Sana elämään -illassa lauantaina 1.4. klo 18. Kirjailija Juha Vähäsarja puhuu lohdutuksen Jumalasta.

VIKTOR KLIMENKO VAAJAKOSKELLA

■ Viktor Klimenkon Rauhaa-juhlakonsertti Suomi 100 -juhlavuoden merkeissä kuullaan Vaajakosken kirkossa 1.4. klo 10. Ensin kuullaan Klimenkon puheenvuoro Vartija, mikä hetki yöstä on? Lounas klo 11.30 ja konsertti klo 12.30. Mukana Ester-lauluryhmä ja Hannu Huttunen.

SUOMALAISIA HELMIÄ

■ Koko perheen Suomi 100 vuotta -juhlakonsertti kuullaan Kuokkalan kirkossa sunnuntaina 2.4. klo 16. Sellisti Jussi Makkonen ja pianisti Nazig Azejian esittävät teoksia Jean Sibeliukselta, Heino Kaskelta ja Oskar Merikannolta. Konsertin helmi on ennen julkaisematon Heino Kasken vuonna 1923 säveltämä sellonsoaatti, jossa soi suomalainen sielunmaisma. Vapaa pääsy. Ohjelma 10/5 euroa.

ORTJU JA PETRESCU YHTEISVASTUULLISESTI

■ Jonna Ortju laulaa Marian Petrescu säestyksellä Vaajakosken kirkossa 27.4. klo 18 hengellisiä lauluja ja Suomi 100 -temaista musiikkia. Ohjelma 10 euroa, tuotto Yhteisvastuukeräykselle.

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu su 26.3. klo 18. *Luterilaisuuden sydänäänä* – reformaation merkki-vuoden messu Isä meidän -rukouksen äärellä, saarna kirkkoherra Aulikki Mäkinen, Palola, Hassinen, Jyväskylän Naislaulajat. Iltaatee.

Sana elämään -ilta la 1.4. klo 18. *Lohdutuksen Jumala*, hartauskirjailija Juha Vähäsarja, musiikki Ami ja Monica Aspelund. Vapaa pääsy. Mahd. keskusteluun ja esirukoukseen.

Messu su 2.4. klo 18, Tuominen, Koivisto, Perttilä.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 2.4. klo 10 kirkko, Siistonen, Keltakangas. Yhteiskuljetus Huhtasuon kirkolta klo 9.45 Halssilaan. Tilaisuuden jälkeen paluukuljetus.
Leipäsunnuntai su 2.4. klo 15 srk-keskus.

Musiikkitilaisuuudet

Iltaamusiikki la 25.3. klo 18 srk-keskus, Jyväskylän Kevät. Laulu Riitta Lampila, piano ja urut András Szábo.
Illoset lauluryhmä ke 14.11 srk-keskus. Tied. Keltakangas 044 728 7719.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapäivystys. Halssila ma ja ke klo 9–10.30. Muuna aikana 050 549 7024 / juha.halonen@evl.fi.

Lapsille ja lapsiperheille

Ilta-perhekerho ma klo 17.30–19. Telkantie 2C kerhotila. Mukavaa yhdessäoloa, puuhailua, iltapalaa.
Päiväkerhot 3–5-v. ma ja to klo 13–16 Telkantie 2C. Vapaita paikkoja! Ilm 050 3018233.
Päiväkerhot 3–5 vuotiaille ti ja to klo 9–11 Telkantie 2 c kerhotila. Kerhoon mahtuu! Ilm. Jaana 0503018233 tai Elna 050 4079126.
Vauvakahvila ti klo 13–15. Telkantie 2 c kerhotila. Kaikille vauvaperheille.
Perhekerho ke klo 9–11 Telkantie 2 c kerhotila.

Pikkuleipä, perhepyhäkoulu su 26.3. klo 16 kirkko.

Hukkaperän pyhis ke 29.3. klo 17.30 eskareiden ja koululaisten pyhäkoulu Hukkaperä 6 D kerhotila.
Toimintakerho 8–11-v. ti klo 18. Telkantie 2c kerhotila. Tied. leila.jokinen-mi@evl.fi 050549 7021.

Nuorille ja aikuisille

Aamurukouspiiri ke klo 8 srk-keskus.
Torstaitapaaminen to 30.3. klo 13 srk-keskus. Keskustelua ajankohtaisista aiheista, Kari.
Raamattupiiri to 6.4. klo 17 srk-keskus. Raamatun tutkimista keskustellen ja ajatuksia vaihtaen.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Raamattu- ja Lähetyspäivät 25.–26.3. kirkko.

Raamattu elämään la 25.3. Klo 14 raamattuluento *Voisiko minäkin saada armon*, Jukka Norvanto, klo 15.15 kahvit, klo 15.45 lähetysseurat *Armasta Bangladeshissa ja Tansaniassa*, Laila ja Martti Laukkanen, *urheilulähetystyön näkymiä* Sini ja Mikko Jokinen, hartaus Tervonen, Musiikki Mission Voice.
Messu su 26.3. klo 10. Saarna Jukka Norvanto liturgi Mauri Tervonen. keittolounas ja kahvit klo 12.15 Lähetystilaisuus: *Luo uusi!* Ajatuksia uudistuvasta kirkosta ja uskosta ja lähettävän seurakunnan elämästä *Raamatta* näkökulmasta. Jukka Norvanto ja Jukka Jämsen. Musiikki Matti Mertanen ja Mission Voice. Järj. Jyväskylän seurakunta, Lähetysyhdistys Kylväjä ja Agricola-opintokeskus.

Huhtasuon seurakuntakeskuksen toiminta päättyy 1.4. Messut siirtyvät Halssilan kirkolle, su klo 10. Huhtasuolta yhteiskuljetus. Bussi lähtee klo 9.45 kirkon bussipysäkillä, paluukuljetus tilaisuuden jälkeen.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapäivystys. Ma klo 13–14.30 ja ti 10–11.30. Muuna aikana elina.sarlund@evl.fi 050 549 7005.

Ruokailta ke 29.3. klo 17 kirkko. Ruokamaksu 1€ aikuinen ja 0,50 € lapsi. Alkohuartaus ja yhteislauluja.
Torstaitapaaminen to 6.4. klo 14–15 Päiväkeskus, Nevakatu 2. Päiväkahvit 2.80 €.

Lapsille ja lapsiperheille

Lapsi- ja perhetyön kerhotoiminta loppuu kirkolla 30.3. Mahdollisten väistötilojen löydyttyä, ilmoitamme kerhojen jatkumisesta kerholaisille sekä kirkon ilmoitustaululla, seurakunnan nettisivuilla ja Huhtasuon facebookissa. Seuraa siis ilmoittelua **Ekavauva-ryhmä** ma klo 13.30. Vertaisryhmä ensimmäisen lapsen saaneille perheille. Tied. Seija 050 3235355.
Kierrätysaskarteluilta kaikenikäisille ma 27.3. klo 17.30–19.30. Lapsille oman aikuisen seurassa, aikuisille ilman lapsia.

Perhekahvila ke klo 9.30–11. Kahvilan jälkeen perheillä mahdollisuus puurolounaaseen.
Sählykerho, 1.–2. luokkalaisille ti 28.3. klo 16.30 kirkko.
Sählykerho, 3.–4. luokkalaiset ti 28.3. klo 17.30–18.30 kirkko.
Tyttöjen liikuntakerho ti 28.3. klo 18.30–19.30 kirkko.

Nuorille ja aikuisille

Isos-, jatkois-, avustajakoulutus ke klo 17.30 kirkko.
Pietarin Kilta ti 4.4. klo 18 Vesalan leirikeskus, Arto Mikkola. *Psalmien sanomaa*.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Tilkkutäkkinmessu su 26.3. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Björninen.
Messu *Evästä elämään* su 2.4. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Valtasaari, Erkki Puhalainen.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakonian päivystys ti klo 9–11 Neulaskoti. Tied. 0505497015 diakonissa-raanhoitaja Elina Fuchs.
Ruokailu ti klo 12–13 Neulaskoti. tied Fuchs 0505497015.
Olohuone ke klo 13–14.30 Neulaskoti. Käsitöitä ja iloista kahviseuraa! tied: elina.fuchs@evl.fi 050 5497 015.

Lapsille ja perheille

Perhekerho ke klo 9.30 Neulaskoti.
Vauvaryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti.
Taaperokerho ke klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2 v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 5863056.
Perhekerhon kirkkohetki pe 31.3. klo 9.30 Neulaskoti.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Rukoushetki pe 24.3. klo 8.30 kirkko.
Messu su 26.3. klo 10 kirkko, Salmi-nen, Ridanpää, Lintunen, Jyväskylän Salonkiorkesteri, joht. Olli Santa. Kirkkokahvit, pyhäkoulu.
Aamurukous ti klo 8–8.30 kirkko. Voit rukoilla omien ja yhteisten asioiden puolesta ja sunnuntain messun esirukouksien puolesta.
Katekismismietiskely ke klo 12.30–13 kirkko, Eivor Pitkänen. Ke 29.3. uskontunnustus 2. kohta, ke 5.4. uskontunnustus 3. kohta.

Ristintien ilta ke klo 18 kirkko, Pitkänen. Jeesuksen kärsimysten mietiskelyä kuvien äärellä.
Hiljainen aamurukous to klo 8–8.30 kirkko. Viikon raamatunkohdat, rukoushiljaisuus.
Messu su 2.4. klo 10 kirkko, Vilkkio, Pitkänen, Nieminen. Kahvit, pyhäkoulu.

Apua ja tukea tarvitseville

Saihofakadun lounas ti klo 12–13 Saihofakatu 4, Kypärämäki. Hyvää kotiruokaa 4 €, alle kouluikäiset 1 €. Tied. Laitinen 050 5497 026.
Ruokapankkisetelipäivystys to klo 12–13 kirkko. Voit tulla uusimaan/hankkimaan ruokapankkisetelii ilman ajanvarausta. Ota mukaan viimeisimmät tulo-menotiedot. Muut ajat diakoniatyöntekijälle ajanvarauksella.
Myötätuuleen! Mielenvirkistysryhmä to 6.4. klo 14–15.30 kirkko. Jos koet olevasi alavireinen tai yksin, tule ryhmään! Tehdään virpoma-vitsoja ja jutellaan pääsiäiseen valmistautumisesta. Laitinen

Lapsille ja lapsiperheille

Taaperoryhmä ma klo 14.30 kirkko. 1–2 v. taaperoilte vanhemman kanssa. Tied. 050 4088852.
Perheolkkari ke klo 9 kirkko.
Kypärämäen perheolkkari to klo 9 Erämiehenkatu 6.

Kuvat hiljentävät ristintien illoissa

Ristintien illat jatkuvat keski-ikäisoin klo 18 Keltinmäen kirkolla. Illoissa kuljetaan Jeesuksen kärsimysten askelissa kuvien välityksellä. Lisäksi rukousta, raamatunlukua ja laulua. Mukana aluekappalainen Eivor Pitkänen.

Nuorille ja aikuisille

Nuorten avoimet ovet pe 7.4. klo 18 Kortteppohjan seurakuntakeskus.
Lähetyspiiri ma klo 18 kirkko.
Saihofakadun olohuone ti 28.3. klo 11–12 Saihofakatu 4, Kypärämäki. *Elämän Leipää*, Laitinen
Miesten ilta ti klo 18 kirkko.
Keltinmäen Olohuone ke 29.3. klo 13 kirkko. *Matka muistoihin valokuvien myötä*. Vapaaehtoinen kahvimaksu 1€. Diakoniatyön opiskelijat.
Saihofakadun olohuone ti 4.4. klo 11–12 Saihofakatu 4, Kypärämäki. Tehdään virpoma-vitsoja kotiin. Laitinen
Keltinmäen Olohuone ke 5.4. klo 13 kirkko. Psalmieja ja virsiä. Vapaaeht. kahvimaksu 1 €. Leppäpuisto.

KESKUSTA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki pe klo 12–14 Kaupunginkirkko. Pappi/diakoni paikalla klo 13–14.

Paastovesper pe 24.3. klo 18 Vanha pappila. *Koska valaissee kointähtönen, muu köyhää kerjääjää*.
Messu su 26.3. klo 10 Kaupunginkirkko. Watia, Niiles-Hautanen, Vuorenoja, NKKY. Riemukööri, joht. Annika Yli-Urpo.

Paastovesper ma–pe 27.3.–31.3. klo 18 Vanha pappila.
Viikkomessu to 30.3. klo 13 Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 31.3. klo 12 Kaupunginkirkko. Pappi/diakoni paikalla klo 13–14.
Messu su 2.4. klo 10 Kaupunginkirkko. Mannström, Tikkanen, Vuorenoja. Kirkkokahvit Vanha pappila.

Kuusikymppisillä runoja ja musiikkia

Nimikkolähetti Liisa Melligerin 60-vuotissyntymäpäiviä ja kiitosjuhlaa vietetään kirkkokahveilla Vanhassa pappilassa sunnuntaina 2.4. messun jälkeen noin kello 11.30. Ohjelmassa runoja ja musiikkia.

Paastovesper ma–pe 3.4.–7.4. klo 18 Vanha pappila.
Viikkomessu to 6.4. klo 13 Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe klo 12–14 Kaupunginkirkko.

Musiikkitilaisuudet

Yhteislauluilta virsikirjan lisävihkosta to 30.3. klo 19 Kaupunginkirkko.

Apua ja tukea tarvitseville

Päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Vapaudenkatu 60. Pietiläinen 050 549 7027, Pelkonen 050 549 7001, Kukkonen 050 340 0665 tai Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja lapsiperheille

Perhekahvila ti klo 13 Yliopistonkatu 28 B.
Perhekerho to klo 9.30 Yliopistonkatu 28 B.
Pappilan perhepyhäkoulu su 2.4. klo 16 Vanha pappila.
Perheiden pääsiäispaja ke 5.4. klo 17.30 Yliopistonkatu 28 B. Perheiden yhteistä aikaa kädentaitojen äärellä. Materiaalimaksu 5 €/perhe. Iltahartaus ja iltaatee. Ilmoittautuminen.

Nuorille ja aikuisille

Raamattupiiri kaikenikäisille klo 10 Vanha pappila.
Osallisuuden puuhapaja askartelu ja käsityöpiiri seniorinaisille ti 28.3. klo 13 Vanha pappila. Kierrättämällä kaunistaa kotiin ja lahjaksi, Anja Suhonen.

Seniorifoorum suosittelee aktiivisuutta

Seniorifoorumin puhujat ovat vanhuustutkija ja professori Taina Rantanen ja seurakuntapastori Heidi Watia. Teema on elämäntapana aktiivisuus. Kahvit (2 e) klo 14.30. Seniorifoorumi on 28.3. klo 15 Sepänkeskuksessa.

Nuorten Raamis ke klo 17 Yliopistonkatu 26 B.
Nuortenilta ke klo 18.45–20.30 Yliopistonkatu 26 B.
Virtualta / Nightber to 30.3. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Kutsu kavertitustumaan! Musiikkia, iltapalaa ja puheenvuoroja // Invite a friend with you! Music, evening snack and short speeches Tied. 040 5609 904.

Café Taupoikka to 6.4. klo 18–21 Yliopistonkatu 26 B. The Orgel -kahden nuoren miehen duo soittaa iltassa tekemäänsä poppia/folkia. Iltapala, loppuhartaus. Tied. elina.lintulahti@evl.fi 050 549 7006.
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke klo 13. Puistotori 4.
Eläkeläisten piiri ke 29.3. klo 14 Viitakoti.

Seniorikammari ma 3.4. klo 14 Vanha pappila, Vapaudenkatu 26. *Luopumisen*, Kukkonen
Hannatyn rukouspiiri ma 3.4. klo 18 Vanha pappila. Rukousta maailman naisten puolesta. Tied. Kuulasmaa 045 2674 614 tai Puukari 050 4933 459.

Avoin diakonia- ja lähetyspiiri ti 4.4. klo 10 Keljon Muistipäiväkeskus, Keljonkatu 26. Hartaus, käsitöitä, keskustelua ja kahvia, Eija Pakkala.
Osallisuuden kahvihuone eläkeiässä muuttaneille ti 4.4. klo 14–16 Vanha pappila, Kukkonen, Valtasaari. *Vanhat virret ja laulut*.
Kylän kammari to 6.4. klo 14 Vanha pappila.

Varttuneemman väen leiri Vesalassa

Joonan kirjan aarteita tutkitaan Vesalan leirikeskuksessa Reino Saareلمان johdolla 11.–13.8. Leirin hinta 85 euroa. Ilmoittautuminen ke 31.5. mennessä Juho Hintikka, 044 557 9447 tai juho.hintikka@sekl.fi.

Musiikkitapahtumat

Laulurinki ti 4.4. klo 13 Vanha Pappila.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti 4.4. klo 19 Vanha pappila.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 26.3. klo 16 srk-keskus, Salmi-nen, Lintunen.
Ristintien ilta ti klo 18 srk-keskus.
Jeesuksen kärsimysten mietiskelyä. Materiaalimaksu 5 €/perhe. Iltahartaus ja iltaatee. Ilmoittautuminen.

Musiikkitilaisuudet

Yhteislauluhetki ti 4.4. klo 14.45–15.45 srk-keskus. Hengellisiä lauluja ja veisuja. Laitinen.

Apua ja tukea tarvitseville

Ruokapankkisetelipäivystys to klo 9–10 srk-keskus. Voit tulla uusimaan tai hankkimaan ruokapankkisetelii ilman ajanvarausta. Ota mukaan viimeisimmät tulo-menotiedot. Muut ajat diakoniatyöntekijälle ajanvarauksella.
Torstiaikahvila to 12–13.30 srk-keskus. Kahvi/tee/mehu+voileipä/makea leipä, ei maksua.

Lohdun helmiä sureville ja kaipaaville

Sureville ja kaipaaville on tarjolla sanaa, rukousta ja musiikkia Kortteppohjan seurakuntakeskuksessa 19.4. klo 18. Mukana diakoni Suvi Leppäpuisto ja pastori Jorma Vilkkio.

Lapsille ja perheille

Perheolkkari ke klo 9 srk-keskus.

Nuorille ja aikuisille

Tiistaitapaaminen ti 28.3. klo 13 srk-keskus.
Lähetyspiiri ti 4.4. klo 10 srk-keskus. Draamaryhmä Toivo, *Valoon*-runo- ja lauluesitys.
Nuorten avoimet ovet pe 7.4. klo 18 Kortteppohjan srk-keskus.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Marianpäivän messu su 26.3. klo 10 srk-talo, Tuominen, Laiho.
Kinkerit su 2.4. klo 15. Oittila Raidanlahdentie 740, Vespuolen koulu, Pekkarinen.
Sanan ja rukouksen ilta to 30.3. klo 18 Korpikieidas.
Messu su 2.4. klo 10 srk-talo, Koivisto, Perttilä. Mukana Rauhanyhdistyksen väkeä. Saarna Erkki Lampinen. Seurat messun jälkeen.

Naistenpäivässä hyviä uutisia

Riitta Lemmetyisellä on hyviä uutisia riittämättömille ja Maria Janssonilla särkyneille sunnuntaina 26.3. klo 11.30 seurakuntatalossa. Molemmat ovat irrottautuneet ahdistavasta uskonhyhteisöstä ja opiskelleet sen jälkeen teologiaa.

Kinkerit su 2.4. klo 13. Pohjoiset kylät

Ylä-Muuratjärven kylätalo, Petäjävedentie 2178.
Yhteiskristillinen Raakel-ilta naisille su 2.4. klo 16 Korpikieidas.
Kinkerit to 6.4. klo 13. Eteläiset kylät, Saakosken koulu.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakonian vastaanottole ajanvarauksella kirsi.lepoaho@evl.fi tai 050 557 9003.

Lapsille ja lapsiperheille

Perhekerho to 30.3. klo 9.30 srk-talo. Kirkkohetki ja lounasta pikkurahalla.
Taaperoryhmä ma 3.4. klo 9.30 srk-talo. Lastenpsykologi vierana.
Pohjoisten kylien perhekerho ke klo 9–11.
Ilta-perhekerho ke 5.4. klo 18 srk-talo. Pääsiäisen sanomaa ja askartelua.
Perhekerho to 6.4. klo 9.30 srk-talo.

Nuorille ja aikuisille

Hengari ti 4.4. klo 15 Sumbpi.
Ylistysryhmä ma klo 17.30 srk-talo.
Väentupa ti klo 11 Korpikieidas.
Miestenilta ke 29.3. klo 18 srk-talo.
Näkö- ja kuulovammaisten kerho to 30.3. klo 11.30 srk-talo.
Aamupysäkki pe 31.3. klo 9–11 srk-talo.
NOJA-ryhmä ti 4.4. klo 18–20 srk-talo.

Tapahumat 24.3.–7.4.2017

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti ja to klo 9–11 srk-koti.

Lapsille ja lapsiperheille
Perheohjari ma klo 9.30 srk-koti.
Perhekerho to klo 9.30 srk-koti.
Perhekerhon kirkkoetki to 30.3. klo 9.30 kirkko.
Pyhäkoulu to 6.4. klo 17.30 srk-koti.

Nuorille ja aikuisille
Nuortenilta ke 5.4. klo 19 srk-koti.

Laudes – aamun sarastassa
Draamaryhmä Toivo esittää Jaakko Haavion puhe- näytelmän sunnuntaina 26.3. messun jälkeen klo 11.30 seurakuntakodilla. Vapaa pääsy. Kahvit.

Miestenpiiri su 26.3. klo 18 srk-koti. Illtaee.
Olohuone ke 29.3. klo 13. Kirkkoseikkailua ja kahvia.
Naisten solu ti 4.4. klo 18 srk-koti.
Olohuone ke 5.4. klo 13 srk-koti.
Paasto ja hyvät teot, Jurva.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Marian ilmestymispäivän messu su 26.3. klo 10 kirkko, Martti Poukka, Vallipuro, Ruhanen. Kahvit, Martti Poukka kertoo Japanissa tehtävästä lähetystyöstä.
Messu su 2.4. klo 10 kirkko, vieraileva saarnaaja, von Gross, Piilonen. Herättäjän pyhä. Kahvit ja Siioninvirsi-seurat.
Seurakuntailta Puuppolassa to 6.4. klo 18 Pakkasilla, Suontaustantie 66.

Musiikkitilaisuudet
Lapsikuoron harjoitus ke klo 14 Luonetjärven koului.
Candela-kuoro to 30.3. klo 17.30 kirkko.
Candela-kuoro to 6.4. klo 17.30 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian vastaanotto Tikkakosken Pappila. Diak. Jaakonah 040 5609 916.
MieliMaasta vertaisryhmä ti 28.3. klo 18 pappila. Ryhymä masentuneille ja heidän omaisilleen. Joni Hakala 040 9115 796, jontte10@koti.luukkum.com.
Torstaiaamun hartaus ja aamupala to klo 10 kirkko. Vapaaeht. kahviraha nimikkolähetykselle.
Ruokajakelu to klo 10.30 aamupalan yhteydessä.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhekerho ma klo 13 kirkko. Tule kahvittelemaan ja tapaamaan toisia lapsiperheitä!
Perhekerho ti klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2.
Perhekerho ti klo 9.30 kirkko.
Perheilta ke 29.3. klo 18 kirkko. Lapsiperheille, joita kiinnostaa kuvitellun Wittenbergin kaupungin rakentaminen legoista ja duploista. Lutherin satuja, iltapala.
Vauva- ja taaperokerho 0–2-v. ja heidän vanhemmilleen to klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2.
Pyhäkoulu ke 5.4. klo 18 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2. Tutustumme Raamatun maailmaan.
Kouluikäisten toiminta www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi/kouluikaistet. Lisätietoja Pirttimäki 040 5609 915.

Nuorille ja aikuisille
Vanhemman väen leiri Vesalassa 11.–13.8. Ilm. 31.5. mennessä 044 557

9447. Järj. Tikkakosken ja Keskustan alueiseurakunnat ja Keski-Suomen ev. lut. Kansanlähetys.

Kesäinen retkipäivä Saarijärvelle
Diakonia järjestää kesäretken halki kesäisen maaseudun 7.6. Ruoka Saarijärven Vanhassa Pappilassa. Tutustumiskoh-teita bussimatkan varrella ja kesäkuukaaostoksia. Hinta 25 euroa. Ilm. 040 5609 916.

Diakonian ja lähetysten työtupa ti klo 12 kirkko. Yhdessäolaa, leivontaa ja käsitöitä. Kahvi ja ohjelmaa klo 14.
Miesten keskustelupiiri ti klo 13 pappila. Kahvi ja ohjelma klo 14 työtupa.
Lukupiiri ke 29.3. klo 13 pappila
Naisten ilta ma 3.4. klo 18 pappila. Teetarjoilu. Tied. inkeri.tuunanen@kolumbus.fi
Päiväpiiri Jylhänperällä pe 7.4. klo 12.30 Tikkakosken rauhanyhd. talo.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu, Marian ilmestyspäivä su 26.3. klo 10 kirkko, Kauppinen, Salmela. Se-niorit-kuoro
Reformaatioilta Lutherin hengessä ke 29.3. klo 18 kirkko, Huttunen Tiina ja Hannes Asikainen. *Mikä Katekismus?*
Miesten päiväraamattupiiri to 30.3. klo 12 kirkko.
Messu su 2.4. klo 10 kirkko, Rossi, Salmela, Reingoldt.
Tölsän seurakuntailta Kerttu ja Heimo Savelalla ke 5.4. klo 18.30 Mutkatie 14.
Miestenpiiri to 6.4. klo 18.30 kirkko.

Musiikkitilaisuudet
Viktor Klimenko Rauhaa-juhlakonsertti. **Suomi 100 vuotta** la 1.4. klo 10 kirkko. Klimenko *Varjia, mikä hetki yöstä on?* Lounas klo 11.30. Konsertti klo 12.30. Ester-lauluryhmä, Huttunen. **Yhteislaulutilaisuus** su 2.4. klo 16 kirkko. Virsikirjan lisäviikot, Valoa-yhtye ja Maria Salmela sekä bändi.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset. Vaajakosken kirkko ja Jyskän srk-koti, ajanvaraus marja-lee-na.liimatainen@evl.fi 040 560 9926 ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.
Jyskän aamupuoro ”porinat” ke klo 8.30–9.30 Jyskän srk-koti.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhekerho ti klo 9 Jyskän srk-koti.
Perhekerho ti klo 9 kirkko.
Ekavauva-Pallerot ti klo 13 kirkko.
Iltaperhekerho ti klo 17.30–19 kirkko.
Taaperokerho to klo 9–11 kirkko.
Kaunisharjun perhekerho pe klo 9–11 Kaunisharjun kerhotila.
Pyhäkoulu, Mutkatie 14 su klo 14. **Kouluikäisten toiminta**. Tied. satu. harjula@evl.fi 040 558 2542.
Armotonta menoa -päiväleiri 1–2-luokkalaistille 5.–8.6. kirkolla sekä 12.–15.6. Kaunisharjussa. Hinta 8 €/päivä. Tied. 040 574 2026. Katso www.
Vauva- ja taaperokerho 0–2-v. ja heidän vanhemmilleen to klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalantie 2. Tutustumme Raamatun maailmaan.

Nuorille ja aikuisille
Hengari ke klo 18 kirkon nuorisotilat.
Perjantaikahvila pe 7.4. klo 17 kirkon nuorisotilat.
Lähetyspiiri ti 28.3. klo 13 kirkko.
Keskiviikkokerho, ke 29.3. klo 13–14.30 Jyskän srk-koti. Hartautta virsien ja kahvin kera.
Leppälahden päiväpiiri pe 31.3. klo 12 Vanhalla kaupalla.
Keskiviikkokerho ke 5.4. klo 13 kirkko.

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Kahvila kaikille, lisäksi pieni kirpputori/vaihtori Hannikaisenkatu 27–29. Avoimma ma, ti ja to klo 11–15. Tied. antti.laitinen@evl.fi 050 360 3484.
Tietovisa ma klo 13.30.
Viikkomessu to klo 13 Kaupungin-kirkko.
Papintunti (Kafekismus) to klo 14.
Rukouspiiri to klo 11.30.
Virsi- ja laulutunti ma 3.4. klo 12.

Kansainvälinen työ
Raamattu- ja lähetyspäivät 25.–26.3. Huhtasun kirkko. Katso Huhtasun kirkon tapahtumatiedot.
Virtailta / Nightbreak to 30.3. klo 18 Yliopistonk. 26 B. Kutsu kaveri tutustumaan! Musiikkia, iltapalaa ja pieniä puheenvuoroja // Invite a friend with you! Music, evening snack and short speeches Tied. 040 560 9904.
Hannatyön rukouspiiri ma 3.4. klo 18 Vanha pappila. Tied. Kuulasmaa 045 267 4614 tai Puukari 050 493 3459.
Naisten Pankin lukupiiri ti 4.4. kello 17 Vanha Pappila.
Bambumajan katveessa, onnellisten ihmisten maassa – ruokailua bangladeshilaistain 22.4. klo 11–14 Palokan kirkko. Ruuan valmistus alkaa klo 11, ruokailu klo 12.30. Banglamajan esit-

telyä, arpajaiset. Voit hiljentyä kirkko-salissa tai painaa terveisiä kankaalle Bangladeshin kummilapsille. Ruuan-laittajille 10 paikkaa, varaa keittiö-paikkasi 21.4. mennessä sade.pirtti-maki@evl.fi 040 560 9904. Muu ohjel-ma kaikille avoin.

KohtaamisPaikka
BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 26.3. klo 11, Voionmaank. 18. Brunssi nyyyttäreinä, kirkko, lastenohjelmat.
Pyhä Henki -iltapäivä su 2.4.
Muut toimintatiedot www.kohtaamispaiikka.net

Maahanmuuttajatyö
Mirja Hytönen (Kutti), diakoni 050 549 7033 mirja.hytönen@evl.fi, Oxa-na Usova, avustaja 041 705 2329 oxa-na.usova@evl.fi
Päivystys ma, ti ja to klo 11–15 Aseman Pysäkillä, Hannikaisenkatu 27–29.
Kahvila kaikille maantaisin, tiistaisin ja torstaisin klo 11–15 Aseman Pysäkillä. Tarjolla kahvia, teetä, mehua, leipää ja pullaa, lahjoitusvaatteita ja kodintavaroita.
Kuokkala:
Naisten Suomi-kerho ti klo 10–11.30, Polttolinja 37. Mervi Karikko.

Kristilliset järjestöt

Herättäjä-Yhdistys
Messu su 2.4. klo 10 Tikkakosken kirkko. Herättäjän pyhä. Kahvit ja Siioninvirsi-seurat.

Jyvaskylän NMKY
Vuosiokouk ma 27.3. klo 18 Vanhan asemapaikallikon talo, Hannikaisenkatu 10. Vuosi- ja tilikertomukset, tilinpäätös.

Jyvaskylän NMKY
Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tan-ja Nieminen, 040 740 4472, jklmny@elisanet.fi, www.yvca.fi > Paikallinen toiminta > Jyvaskylän NMKY
NMKY:n 120-vuotisjuhlamessu su 26.3. klo 10 Kaupunginkirkko
Avoim kohtaamispaikka aamiaisi-neen (aamupala 5 e) ti 28.3. klo 9–11. **Sukupuu**, Margit Väisänen-Vänskä.
Avoim kohtaamispaikka ti 4.4. klo 9–11. *Valokuvia heränneen kansan arjesta ja pyhästä*, Helena Nieminen-Ortiz.
Kirjapiiri il ti 4.4. klo 13. Alan Hollinghurst: *Vieraan lapsi*.
Exodus-raamattupiiri to 6.4. klo 14. **Laku-ryhmä** pe 7.4. klo 13. *Sota-ajan laulut*.

Jyvaskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Seurat la 25.3. klo 19, ry.
Aluaseurat su 26.3. klo 15, Vaajakosken kirkko; to 16 Seurat, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.
Seurat ke 29.3. klo 19, ry.
Kannuslaisten myyjäiset la 1.4., ry; jyvaskylanseurakunnannuoret.fi/kouluikaiset
Messu su 2.4. klo 10, Korpilahden srk-talo; klo 16
Seurat, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.
Seurat ke 5.4. klo 19, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
SenioriForum ti 28.3. klo 15 Sepän-keskus. *Elämäntapana aktiivisuus*, vauhuustutkija, professori Taina Rantanen, Watia. Kahvit klo 14.30 (2e).

Keskusta:
Naisten Suomi-kerho ke klo 10–11.30, Kauppakatu 13. Marianne Mäkeläinen.
Keltinmäki:
Paluumuuttajien kerho ti klo 10–12, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10.
Huhtasun seurakuntakeskuksen toiminta päättyy 1.4. alkaen. Mahdollisista korvaavista tiloista ilmoitetaan myöhemmin.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etin-delle 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11. Ei päivystystä 27.3. ja 29.3.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 5.4. klo 13–14.15 Vanha pappila. *Hyvinvointimme*, pastori Johanna Niiles-Hautanen.
Ehtoollishartaus ti 11.4. klo 14 Kaupunginkirkko, Vilkkio, Hassinen. Kahvit Aseman Pysäkillä.

Viittomakieliset
Diakonissa Päivi Lehtinen 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Vapaudenkatu 60. Vastaanotto ti 9–12 ja ke 13–15. Web-kamera-aika ke klo 11–12.
Viittomakielinen raamattupiiri to 6.4. klo 17.30, Vapaudenkatu 60.

Lähetyspysäkki ti 28.3. klo 10 Palokan kirkko, Mikko Puhalainen.
Viron piiri to 6.4. klo 17 NMKY:n tilat, Pasanen.
Viron työn juhla 23.4. Turttainen, Pa-sanen, Vallo Ehasalu, Imbi Tanilsoo.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5
Messu su kello 12: 26.3. Petri Harju; 2.4. Harju, Jari Rankinen, ST:n kirkkopyhä.
Evangelisten opiskelijoiden ilta ke klo 18.30: 29.3. 1+1+1=1, Manu Ryösö; 5.4. Armolahjat, Anniina Kõnnikkä.
Pieni suuri Raamattukurssi 25.–26.3. Lutherin kirkolla klo 12. La 25.3. Klo 12 *Tunnen suurta Jumalaa vain vä-hän*, klo 13 *Kun joku on lähellä Jee-susta*, klo 14.15 *Mä joka päivä töitä teen* - joka ainoa pyhä kymmeneksi meen, klo 15 *Ainut totuus, ainut tie, ainut neuvo sanassa Raamatun*, klo 16 *Vapaana laulan*. Su 26.3. klo 12 Marianpäivän messu, Harju, Jaakkola, klo 13.30 *Älä tyri nyt, älä lyö yli nyt, älä antaudu angstin valtaan*.

Suomen Raamattuopisto
Sana elämään -ilta la 1.4. klo 18 Taulumäen kirkko. *Lohdutuksen Jumala*, Juha Vähäsarja, Ami ja Monica Aspelund.
Elämän puolella -ilta ke 5.4. klo 18.30 Nikolainsali, Asemak. 6. *Yli luonnol-lisen kristinuskossa*, Juho Sankamo, Esa Jaakkola, Tulus ja Anu Mäki-Latvala.
Vuokatinrannan naistenpäivät 21.–23.4. Riitta Keskimäki ja Tuula Hakkarainen, Ester. Bussikytti 30 €, varaa majoitus Vuokatinrannasta.
Laivaristeily Päijänteellä 10.6. klo 11–14. Tuula Portin ja Tuula Hakkarainen, Lauluryhmä Ester. 40 €. Naistenpäivien ja risteilyn tied. ja ilm. 050 590 3880, mphjokela@gmail.com tai 041 538 0942, mursuhyva@gmail.com

Tikkakosken Rauhanyhdistys
Sunnuntaiseurait 2.4. klo 16 Tikkakosken kirkko.

Reformaation merkkivuosi

EKA VAI VIKA KUOKKALAN KIRKOSSA

■ Eka vai Vika on Sanajalkateatterin nukketatteri Martti Lutherista. Nukketatteriesitys lapsille ja lapsiperheille on Kuokkalan kirkossa lauantaina 25.3. klo 15. Näytelmä tuo esiin ajatuksia toisen kunnioittamisesta, armosta sekä Raamatun lukemisesta ja kuulemisesta omalla kielellä. Päätteenä jäätelötarjoilu. Vapaa pääsy.

LUTERILAISUUDEN SYDÄNÄÄNIÄ

■ Luterilaisuuden sydänääniä – reformaation merkkivuoden messu Isä meidän -rukouksen äärellä sunnuntaina 26.3. klo 18 Taulumäen kirkossa. Saarna kirkkoherra Aulikki Mäkinen, Tuomas Palola, Jukka Hassinen, Jyvaskylän Naislauluajat. Illtaee.

REFORMAATIOILTA

■ Reformaatioilta Martti Lutherin hengessä on keskiyökuuna 29.3. klo 18 Vaajakosken kirkossa. Hannu Huttunen puhuu aiheesta Mikä Katekismus. Musiikkia Tiina ja Hannes Asikainen.

KASTEEN MERKITYS

■ Katekismusillassa kasteen merkityksestä puhuu Seppo Hautalahti. Ilta on perjantaina 31.3. klo 18–20 Palokan kirkossa. Reformaation juh-lavuosi kutsuu syventymään uskomme perusteisiin. Martti Lutherin Vähä Katekismus esittää ne ytimekkäästi ja koskettavasti.

LUTHER-LUENTOSARJA

■ Luther-luentosarja jatkuu torstaina 6.4. klo 18 Säynätsalon seurakotkodissa. Luterilaisuudesta vapaakirkollisissa oloissa kertoo pastori Tuomas Palola. Illtaee.

Uutisia hyvässä hengessä!

Seuraava lehti 7.4.

■ **Hoitotestamentilla ei tarvitse arvailla**

■ **Pääsiäinen lähetyskentillä**

■ **Taiteilevat kaksoiset**

Henki & elämä

7. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyvaskylän seurakunta
Julkaisija Jyvaskylän seurakunta
Taitto: Viestintä-Paprico Oy
Paino Lehtiseipät Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluohjaukset Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute

Päätoimittaja Marjo Rönkvist
040 535 1064

Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Sähköposti jklsrc.viestinta@evl.fi tai etunimi, sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: pirjo.teva@kotimaa.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA

Postiosoite: PL 103 40101 Jyvaskylä

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Avoimma ma–pe klo 9–15.30
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Laitinen Antti 050 360 3484,

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihteeri 050 521 5416

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö 0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri 040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Lukkarinen Maritta kiinteistöpäällikkö 0400 635 001
Siekkinen Miia, toimistosihteeri vs. 050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Parkkali Ritva, työalasihteeri 050 549 7013

Leirikeskusten varaukset 040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä 050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Laine Raimo, seurakuntapastori 0400 748 671
Klemmetinen Ulla, työalasihteeri 050 3409 889
Hytönen Mirja ”Kutti”, maahanmuuttajatyö 050 549 7033

Nuorisotyö
Grönholm Petri, työalasihteeri vs. 050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomusiikko vs. 050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja 040 509 8060
Göös Ilkka, erityisnuorisotyönohjaaja 040 527 5382
Järvenpää Hannes, vammaisnuorisotyö 050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari 050 5497 011

Opiskelijatyö
Korhonen Minna, yliopiston oppilaitospappi vs. 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja ammatti-korkeakoulun oppilaitospappi 050 521 5418
Lintulahti Elina, lukioiden oppilaitosdiakoni 050 549 7006

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Puupponen Johanna, seurakuntapastori 040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori 040 737 7963

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori 050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasun kirkko, Nevakatu 6, 050 549 7041
Aluekappalainen, Tervonen Mauri 050 549 7031/
Kärkkäinen Päivi 050 523 4149
Aluesihteeri Koho Ulla/Härköjärvi Esa 050 340 0684
Diakonia
Sarlund Elina 050 549 7005
Lapsityönohjaaja Kettunen Anne 050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus
Kärpänkuja 5, 050 549 7040
Diakonia
Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, 050 549 7037
Aluekappalainen Pitkänen Eivor 050 590 0265
Aluesihteeri Lehto Aira 050 340 9899

Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Häyrinen Leena 050 549 7008
Rantanen Jukka 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen Wuolio Seppo 050 521 5415
Aluesihteeri Tuomi Kaisa 040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Kukkonen Eevi-Riitta 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna 050 340 9895
Lahjaharjun kappeli
Ukonniementie 2, 050 549 7039
Kappalainen Mannström Tuija 050 521 5408
Diakonia
Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat 040 162 3982
Aluekappalainen Koivisto Antti vs. 050 557 9001
Diakonia
Lepoaho Kirsi 050 557 9003
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi 050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4, 050 549 7045
Aluekappalainen Bucht Riku 050 407 0115
Aluesihteeri Saarikko Satu 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Lapsityönohjaaja Korhonen Tiina 050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8, 040 560 9911
Aluekappalainen Laine Teija 040 560 9906
Aluesihteeri Laakso T

Valokuvaaja ja visuaalinen suunnittelija Taina Ristikivi paneutui vuoden ajan isovanhempiensa Alman ja Toivon elämään jatkosodan aikana kirjoitettujen kirjeiden kautta. Valokuvausopintojen lopputyönä syntyi valokuvateos Alman ja Toivon Taisto – tarina odotuksesta ja kaipauksesta, ilosta ja surusta.

Henki&elämä mukana Kirjamessuilla

SIRPA KOIVISTO teksti

Henki&elämä-lehti on mukana viikonloppuna Paviljongissa järjestettävillä Jyväskylän Kirjamessuilla. Tule tutustumaan lehden tekijöihin, antamaan palautetta ja kertomaan juttuvinkkejä. Samalla voit osallistua arvontaan, jossa on mahdollisuus voittaa tuotepalkintoja.

Jyväskylän Kirja-, Ruoka- ja Viinimessut pidetään Jyväskylän Paviljongissa 25.–26.3. Kävijöillä on viikonloppun aikana mahdollisuus testata uutta Fiksusti messuille -mobiililippua. Kymmenen euron hintainen lippu sisältää yhdelle hengelle sisäänkäynnin messuille sekä 24 tunnin matkustusoikeuden Jyväskylän paikallisliikenteeseen.

Kirjeitä kotirintamalta

Taina Ristikiven isovanhempien jäämistöstä löytyi kymmenittäin kirjeitä sotavuosilta. Kirjeiden pohjalta syntyi valokuvateos Alman ja Toivon Taisto – tarina rakkaudesta.

SIRPA KOIVISTO teksti
NIKO KUHA kuva

Vaikka sinä et sitä kuule etkä näe, minä vain omassa hengessäni olen luonasi, aina silloin, kun sinulle kirjoitan ja sinun kirjeesi kun saan lukea.

Ote on **Taina Ristikiven** kuvateoksesta *Alman ja Toivon Taisto*. Valokuvaopintojen lopputyönä valmistunut kirja kertoo Ristikiven isovanhempien kirjeenvaihdosta jatkosodan aikana. Kirja on myös ennen kaikkea kertomus rakkaudesta – kahden ihmisen toisiaan kunnioittavasta ja arvostavasta suhteesta sodan keskellä.

Vuoden kestäneen kirja-projektin aikana Ristikivi kävi läpi toista sataa isoäitinsä **Alman** kirjettä. Kirjeistä huokuu vahvoja tunteita ikävästä suruun, mutta myös syvää rakkautta rintamalla taistellutta puolisoa kohtaan.

Elämä kotirintamalla oli kovaa ja raskasta. Kirjeet paljastavat, miten yksinäinen Alma oli omissa pienissä ympyröissään. Hän ei kuitenkaan halunnut rasittaa huolillaan miestänsä, vaan toivon pilkahdus on vahvasti läsnä kaikissa kirjeissä, Ristikivi sanoo.

Sotavuosina pariskuntaa kohtaa myös suruista suurin, kun Alman ja **Toivon Taisto**-poika kuolee melko pian synnytyksen jälkeen. Kirjeissä

esikoisen kuolema välittyy äärettömänä suruna.

Kirjasta saamansa palautteen perusteella Ristikivi on huomannut, miten helppo Alman ja Toivon rakkaustarina on samaistua tänäkin päivänä.

– Tunteet ovat samanlaisia ajasta riippumatta.

Ristikivelle kurkistus isovanhempien maailmaan on antanut mahdollisuuden tutustua omiin juuriin.

– Se on merkinnyt todella paljon paitsi minulle, myös äidilleni, sisikolleni ja koko perheelle. Isovanhempieni tarinan kokoaminen kirjaksi on vahvistanut omaa minäkuvaani, Ristikivi sanoo.

Tutustuessaan kirjeiden kautta sota-ajan elämään Ristikivi on tuntenut suurta kiitollisuutta niin rintamalla taistelleita miehiä kuin urheita kotirintamaisia kohtaan.

” Tunteet ovat samalaisia ajasta riippumatta.

– Miten paljon heidän sukupolvensa on tehnyt sen eteen, että meillä olisi hyvä olla, Ristikivi huomauttaa.

Omassa elämässään Ristikivi on havahtunut olemaan iloinen pienistäkin asioista.

– Elämässä ei voi pitää mitään asioita itsestään selvinä.

Alman ja Toivon Taistolla on myös yllättävä yhteys tähän päivään. Mistä on kysymys, sitä Ristikivi ei halua paljastaa. Yhteys selviää kirjan lopussa.

– Koskaan ei voi tietää, miten sattumat ohjaavat elämää. Kaikella on tarkoituksensa, hän vihjaa.

Taina Ristikivi on tavattavissa Jyväskylän Kirjamessuilla 25.–26.3.

Elämästä

Hyvää kannattaa kierrättää

HEIKKI IMPIÖ
teksti ja kuva

Olen **Lasse Kuusisto**, 21 vuotta. Opiskelen parhaillaan viimeistä vuotta Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulussa nuorisotyönohjaajaksi. Tätä ennen ehdin opiskella ravintolakokiksi. Vaikka olen pikupojasta asti harrastanut kotona ruoanlaittoa, tajusin jo alaa opiskellessani, että se ei ollut minun juttuni.

Oman musiikkirippikoulun jälkeen lähdin isokoulutukseen ja siellä oli tosi mukavaa. Toimin vuosia isosena eri rippileireillä ja olin

muutenkin mukana nuorisotyössä. Seurakunta antoi minulle niin paljon hyviä elämäkokemuksia ja apua eri tilanteissa, että halusin jatkaa sitä samaa hyvää, mitä itse olin saanut. Se oli myös syy lähteä opiskelemaan nuorisotyönohjaajaksi.

Ensimmäiset harjoittelujaksot suoritin lastensuojelussa ja kriisityössä. Viime kesän ja syksyn toimin nuorisotyönohjaajan sijaisena Hankasalmen seurakunnassa ja parhaillaan olen nuorisotyössä Vaajakosken alue seurakunnassa. Olen ollut myös Saappaan toiminnassa mukana ja osallistunut katu-

ja festaripäivästyksiin. Haaveena minulla onkin päästä tulevaisuudessa tekemään juuri erityisnuorisotyötä.

Olen soittanut viitosluokalta asti kitaraa ja vuosien saatossa mukaan on tullut muitakin soittimia. Säästystaidosta on ollut paljon hyötyä nuorisotyössä. Pelaaan aika paljon tietokonepelejä varsinkin kavereiden kanssa. Minua naurtavat erityisesti tosi huonot vitsit, joita myös itse kerron mielelläni.

Olemme opiskelukavereiden kanssa pohtineet paljon vanhemmuutta. Nuorten vanhemmat

saattavat olla välillä aika hukassa kasvatuskysymysten kanssa, ja näissä asioissa haluaisin tukea vanhempia. Haluaisin vaikuttaa myös siihen, että jonain päivänä maailmassa vallitsisi todellinen tasa-arvo. Kaikilla olisi katto pään päällä sekä riittävästi ruokaa ja juomaa. Nykyään varallisuus ei mielestäni jakaudu oikeudenmukaisesti.

Vaikka sosiaalinen media on tärkeä väline ja siihen pitäisi panostaa enemmän seurakunnissa, niin silti mikään ei voita kasvokkain kohtaamisia. Siinähan molemmat näkevät välittömästi, miten toinen reagoi toisen sanoihin.

Lasse Kuusisto haluaa jakaa seurakunnalta saamansa hyvää. Se oli myös syy lähteä opiskelemaan kirkon nuorisotyönohjaajaksi. Haaveena on päästä jonain päivänä tekemään erityisnuorisotyötä.